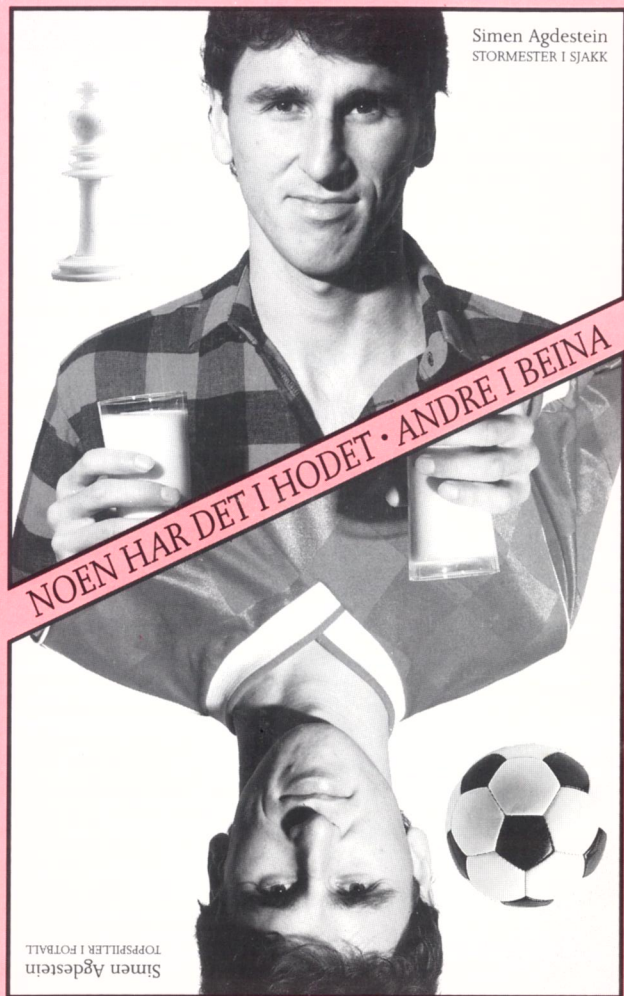

Returadresse:
Norges Sjakkforbund
Frenningsvei 3
0588 Oslo 5

K

Noen få har det begge steder
- som Simen Agdestein. Melk og brød gir
en ernæringsmessig riktig start på
dagen. Det gir grunnlag for å trene godt -
og bruke hodet.

NORSKE MEIERIER
INGEN DRIKK KAN ERSTATTE MELK

Falch Hurtigrykk, Oslo

Nr. 3 1991

NORSK SJAKKBLAD

Hva kan man vel gjøre når rivalen åpner med 7 av 7?

NORSK SJAKKBLAD

Ansvarlig redaktør:
Jonathan Tisdall
Redaktør:
Marianne Hagen

Medarbeidere i denne utgaven:
Marius Andersen
Ingrid Dahl
Rune Djurhuus
Einar Gausel
Ragnar Hoen
Thor Geir Harestad

Ansvarlig for forbundsstoff:
Johs.R.Kjeken

Adresse:
Frennings vei 3
0588 Oslo 5
Tlf (NSF/NSFU): (02) 15 12 41
Tlf (red.): (02) 71 13 40

Norsk Sjakkblad utkommer med åtte utgaver
årlig og er medlemsblad for

NORGES SJAKKFORBUND

Synspunkter som fremføres i Norsk
Sjakkblad er ikke nødvendigvis i samsvar
med Norges Sjakkforbunds offisielle syn.

INNHold

Gausdal Arnold Cup.....	5
Seriesjakk.....	7
Påskesjakk.....	10
Verden rundt.....	19
Det 22. Åpne NM.....	22
Lær sjakk.....	24
OL på åttitallet.....	30
Best i vest.....	36
m.m.	

Frist for innlevering av stoff til neste
nummer: 10. juni.

"Et sjakkblad bør ha samme rikdom og
mangfold som spillet selv"

Sitatet stammer fra et av de mange hyggelige
og iderike svarene på spørreundersøkelsen.
Vi har fått gratulasjoner og nyttige tips, som
vi vil benytte oss av utover året. Vi tar
fortsatt imot svar, så dersom også du har lyst
til å påvirke hvordan bladets utforming skal
bli, er det bare å sende inn skjemaet.

Hva er det så folk vil ha? Det er naturlig nok
like mange meninger om NSB som det finnes
lesere, men noe er de fleste enige om:
Pedagogiske artikler og godt kommenterte
partier med mye prat er bra stoff. De gode
gamle "Kombinasjoner" er likeledes høyt
elsket. Dette har vi tatt konsekvensen av
allerede i dette nummeret, og gjeninnført
"Lær sjakk"- spalten, der du bl.a. finner
analyseoppgaver du kan sende inn løsnings-
forslag på. Premier vanker det også, og ikke
bare til de beste!

Bør et lite norsk sjakkblad bry seg med
internasjonalt stoff? Nei, mener mange, men
nesten like mange fryder seg over å lese siste
nytt fra alle verdenshjørner. Datasjakk,
problemsjakk og studier var det stor uenighet
om, mens NGP-resultater, seriejakk og
forbundsstoff fikk samlet god oppslutning.

Det har vært uhyre verdifullt for oss å få vite
hva leserne mener. Morsomt var det også. En
innsender ordla seg slik: "Dere burde hatt en
premie til en av de som besvarte denne
leserundersøkelsen. Nå er det jo bare
idioter(!?) som svarer."...

Vi vil også benytte anledningen til
å gratulere, på vegne av hele
sjakk-Norge, Ingrid Dahl og
Ivar Bern med WIM- og
IM-tittelen som de vil få til
odel og eie på neste FIDE-
kongress.

MH

Bilder: Side 33: Ragnar Hoens eie. Side 36:
Stavanger Aftenblad. Alle andre: MH.

Opplag: 3700. Trykt hos Falch Hurtigtrykk.

Den nordiske
soneturneringen
for kvinner 1991

Ingrid Dahl: WIM-tittel og kanskje mer!

*Med en dramatisk sluttspurt oppnådde
Ingrid Dahl et resultat som for alltid
vil ruve i norsk kvinnesjakk. Til tross
for de tradisjonelt sterke danskene og
de forbløffende gode finnene, ble
soneturneringen en historisk suksess
for Norge. Her forteller Ingrid selv:*

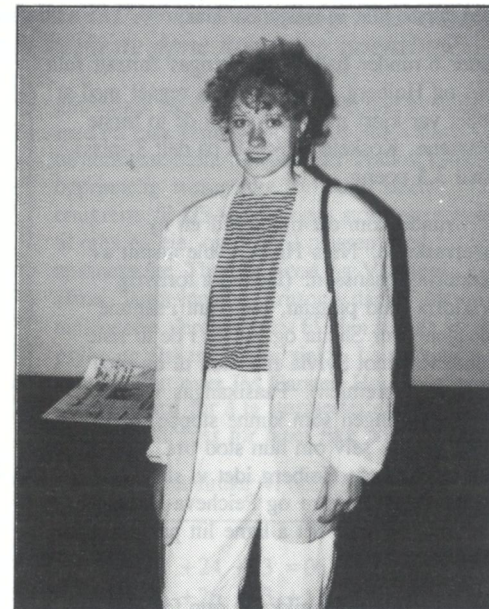
Nykøbing Falster, 16. - 25. april

Sjelden har den nordiske soneturneringen for
kvinner vært så åpen som denne gang. Feltet
vrimlet av unge talenter i tillegg til den
fremdeles klare favoritt Nina Høiberg og GM
Lars Bo Hansens kone Evgenia Peicheva-
Hansen (tidligere Bulgaria) som for første gang
representerte Danmark.

Evgenia, som spilte på hjemmebane, kunne
imidlertid ikke forventes å holde seg helt i
toppen, da 7 måneder gamle Hansen jr. hadde
for vane å våkne kl. 0600 hver dag.

Island sendte ingen representant denne gang,
og det resulterte i at Norge(!) fikk med en
ekstra deltager. Sylvia Johnsen takket ja på
flekken, og startet likeså godt turneringen med
å slå Sheila Berntsen i første runde.

Undertegnede startet også bra, med seier over
17 år gamle Viktoria Johansson, som jeg
regnet for å være blant favorittene.

Norges første kvinnelige IM!

Viktoria klarte imidlertid ikke å hente seg inn
igjen, og etter 6 runder lå de to svenske
jentene likt med kun et halvt poeng hver!

De som gikk sterkest ut, var som ventet Nina
Høiberg, og mer overraskende Johanna
Paasikangas (17), begge med 4 av 4.

Paasikangas hadde hatt god glid, og de fleste

1 Johanna Paasikangas, Finland	2130 +10 +03 +05 +07 +04 +09 +08 =06 =02 8
2 Ingrid Dahl, Norge	2105 +09 =08 =06 -04 +10 =03 +05 +07 =01 6
3 Niina Koskela, Finland	2110 -07 -01 +09 +08 +06 =02 +10 +04 =05 6
4 Nina Høiberg, Danmark	WIM 2295 +05 +06 +07 +02 -01 +10 -09 -03 -08 5
5 Evgenia Peicheva-Hansen, D	WIM 2200 -04 +07 -01 +09 -08 +06 -02 +10 =03 4½
6 Sylvia Johnsen, Norge	2005 +08 -04 =02 +10 -03 -05 +07 =01 -09 4
7 Esmat Guindy, Danmark	2005 +03 -05 -04 -01 +09 +08 -06 -02 +10 4
8 Sheila B Berntsen, Norge	2165 -06 =02 +10 -03 +05 -07 -01 -09 +04 3½
9 Viktoria Johansson, Sverige	2160 -02 =10 -03 -05 -07 -01 +04 +08 +06 3½
10 Eva Jiretorn, Sverige	2025 -01 =09 -08 -06 -02 -04 -03 -05 -07 ½

regnet med at Nina lett skulle ta seieren i deres innbyrdes parti i 5. runde. Men så klarte ikke Nina å vinne med sin ekstra bonde, og da tiden var inne for å sikre remis med evig sjakk, forsøkte hun heller å vinne med et tapstrekk. Og tapte. Dermed var den første lille sensasjonen klar.

Etter 6 runder hadde Paasikangas fortsatt fullt hus og Høiberg 5 poeng, så vi regnet med at løpet var kjørt med hensyn til de to første plassene. Koskela og jeg lå på delt 3.-plass med 3,5 poeng.

I 7. runde kom det imidlertid en ny overraskelse. Nina Høiberg ble utspilt av Viktoria Johansson! (Dette ga forøvrig Viktoria blod på tann, hun vant i samme slengen over Sheila og Sylvia i de to siste rundene - mot Sylvia fikk hun til og med skjønnhetspremien). Paasikangas var det tydeligvis ingen som kunne stoppe, heller ikke Sheila, selv om hun stod bra. Koskela og jeg nærmet oss Høiberg idet vi slo henholdsvis Jiretorn og Peicheva-Hansen. Dermed begynte det å ligne litt på spennende likevel.

På dette tidspunkt gikk det opp for meg at 1,5 poeng på de to siste rundene ville være en snarvei til WIM-tittelen (Woman International Master), da reglementet sier at i soneturneringer med 9 runder eller mer, kvalifiserer 2/3 score til WIM-tittel, selv om en ikke går videre til intersonen!

En smule nervøs, presterte jeg så følgende:

Esmat Guindy - Ingrid Dahl,
Nykøbing (8), 1991

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.e3 b6 5.Sge2 c5
6.a3 La5 7.Ld2 0-0 8.Sf4 d5? 9.cxd5 exd5
10.dxc5 bxc5 11.Scxd5 Sxd5 12.Sxd5 Lb7
13.Lxa5 Dxa5+ 14.Sc3 Sc6 15.Le2 Tfd8
16.Db1 Se5 17.Df5? c4! 18.Dh3 Sd3+
19.Lxd3 cxd3 20.0-0 Db6 21.Tab1 d2
22.Tfd1 La6 23.e4 Ld3 24.Sd5 Txd5 25.exd5
Lxb1 26.Txb1 Dxb2 27.Td1 Dc1 28.Dg4 Te8
0-1

Samtidig tapte Høiberg for Koskela. Nina kunne ha avgjort partiet til sin fordel ved et skinn-springeroffer, vant i stedet en sunn

bonde, og tapte. Som en "naturlig" avslutning lot hun Sheila få spille sin spesialvariant, satte seg ned og ventet på tapet, som kom ganske raskt. Forøvrig et glimrende gjennomført parti av Sheila.

Jeg trengte altså remis mot Paasikangas for skaffe meg WIM-tittelen. Det var jo også intersoneplass å spille om, men det var vanskelig å tenke klart ("e4 eller tilby remis?, Sf3 eller kanskje remis?") før jeg visste om Paasikangas ville prøve å slå meg med svart, så jeg tilbød remis etter 7 trekk. Og hun aksepterte.

Koskela avsluttet også med remis, dermed blir det stikkamp om den andre intersoneplassen. Når og hvor det skal skje, vet foreløpig ingen.

Sheila var ikke fornøyd med sin innsats. Hun hadde mange gode stillinger, men sviktet når det gjaldt gjennomføringen. Hun slo imidlertid begge de høyest ratede sønder og sammen...

Sheila Berntsen - E. Peicheva-Hansen

Nykøbing (5) 1991

1.d4 Sf6 2.Lf4 e6 3.Sf3 c5 4.e3 b6 5.Ld3 Lb7
6.Sbd2 Le7 7.h3 0-0 8.c3 d6 9.e4 cxd4
10.cxd4 a6 11.0-0 Sc6 12.De2 Te8 13.Tacl
Lf8 14.Lg5 e5 15.d5 Se7 16.a4 Sd7 17.Sc4
Sc5 18.Lc2 f6 19.Le3 a5 20.Tfd1 Kh8 21.Tb1
g6 22.b4 axb4 23.Txb4 La6 24.Tdb1 Sc8
25.Sfd2 f5 26.exf5 gxf5 27.Lxf5 Lxc4 28.Dh5
Ta7 29.Txc4 Tg7 30.Th4 Le7 31.Tg4 Teg8
32.Txg7 Txg7 33.Lh6 Tg6 34.Lxg6 hxg6
35.Dxg6 Lf6 36.Sf3 1-0

Sylvia gjorde en glimrende innsats og delte 6.-plassen med danskenes unge håp Esmat Guindy (18), etter godt spill. Sylvia var bl.a. den eneste som klarte å "lure" Paasikangas, som var så opptatt av mattangrepet sitt at hun overså Sylvias sjakk-angrep (evig sjakk).

Arrangementet ble utmerket gjennomført, i den daglige bulletinen ble alle partiene grundig kommentert av GM Lars Bo Hansen og IM Jens-Ove Fries-Nilsen, og sjelden har jeg smakt så mye god mat og blitt tatt så godt hånd om som i Nykøbing Falster!

Gausdal Arnold Cup

Kengis kan -- Bern kan også

To flunkende nye stormestrer og tre nybakte IM'er var avkastningen av Gausdal Arnold Cup 21.-28. april, trolig Norges sterkeste åpne turnering noensinne.

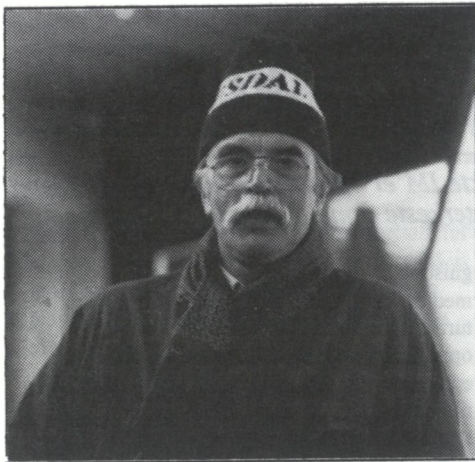
Blant de 54 deltagerne som hadde funnet veien til Gausdal Høifjellshotells overdådige lunsjbord og konstante sjakklige aktivitet, befant det seg 7 GM'er, 21 IM'er og bare fem spillere uten internasjonal rating. Av de åtte norske spillerne - seks av dem i elitegruppen - var det bare Einar Gausel og Ivar Bern som ikke var innom "puddingrommet"...

Latvieren Edwin Kengis (32) tok et langt skritt mot turneringsseier og sitt tredje GM-napp da han i sjette runde klarte å hamle opp med sin landsmann, superstormesteren Aleksej Sjirov. I partiet mot Lars Bo Hansen i 8.runde - en perle av et parti - spilte Kengis

gnistrende og fryktesløst, og kunne avslutte med en rask remis mot Ivanov for å sikre turneringsseieren. Aleksander Ivanov (34), opprinnelig russer som for tre år siden emigrerte til USA, fikk også stormestertittelen til odell og eie, og delte 2.plassen med stormestrene Thomas Ernst og Vlastimil Jansa. Jansa innledet grusomt dårlig, men innkasserte deretter 6 av 6! Han har en sterk psyke og elsker å spille sjakk. I siste runde vant han lett over IM Carsten Høi, som bare trengte remis for å ta stormesterinntegning, men som til tross for tapet fikk udelt 5.plass.

På sjette plass finner vi beste nordmann,

1 IM Edwin Kengis, Latvia	2545	=08 +37 =02 +07 +24 +13 =06 +12 =03	7
2 GM Thomas Ernst, Sverige	2500	=28 +45 =01 =06 +26 +03 +13 -05 +12	6½
3 IM Aleksander Ivanov, USA	2525	+15 =12 +11 +05 =18 -02 +19 +06 =01	6½
4 GM Vlastimil Jansa, Tsjekkosl.	2495	-06 -43 =48 +49 +47 +42 +14 +24 +05	6½
5 IM Carsten Høi, Danmark	2405	=14 +27 =16 -03 +21 +20 +25 +02 -04	6
6 IM Einar Gausel, Norge	2425	+04 =24 =12 =02 +23 +07 =01 -03 =11	5½
7 FM Stefan Löffler, Tyskland	2280	+36 +35 =09 -01 +42 -06 +21 =13 =14	5½
8 IM Hannes Stefansson, Island	2450	=01 =21 =14 =47 +10 -16 =30 +34 +26	5½
9 IM Bernd Stein, Tyskland	2370	+44 +39 =07 =50 -13 =17 =15 =10 +25	5½
10 IM Nana Ioseliani, Georgia	2470	=17 =34 =15 +36 -08 =26 +43 =09 +24	5½
11 IM Eckhardt Schmittiel, Ty.	2485	=27 +25 -03 =26 =34 =36 +46 +35 =06	5½
12 GM L Bo Hansen, Danm.	5	13 GM A Sjirov, Latvia	5
14 GM L Karlsson, Sve.	5	15 IM H Wegner, Tyskl.	5
16 IM C Hartman, Sve.	5	17 FM Ivar Bern, Norge	5
18 GM V Bagirov, Latvia	19	P Swidler, Sovjet	5
20 IM Jonathan Tisdall, Norge	5	21 IM Berge Østenstad, Norge	5
22 IM I Stohl, Tsjekko.	5	23 IM I Efimov, Georgia	5
24 J Barkhagen, Sve.	4½	25 IM T Wedberg, Sve.	4½
26 P Heine-Nielsen, Danm.	4½	27 GM H Westerinen, Finland	4½
28 IM M Richagov, Estland	4½	29 IM R Mainka, Tyskl.	4½
30 M Olesen, Danm.	4½	31 FM A Law, Engl.	4½
32 IM R Djurhuus, Norge	4½	33 T Christensen, Danm.	4½
34 IM K Berg, Danm.	4	35 IM B Jacobs, Engl.	4
36 FM L Remlinger, USA	37	Ø Sæther, Norge	4
38 A Karason, Isl.	4	39 M Manninen, Finland	4
40 G Thorhallson, Isl.	41	M Antonsen, Danm.	4
42 S Pedersen, Danm.	4	43 FM P Sowray, Engl.	3½
44 S Lindemann, Sve.	3½	45 FM A Grønn, Norge	3½
46 FM T Engqvist, Sve.	3½	47 P Johansson, Sve.	3
48 IM E Formanek, USA	3	49 FM R Elseth, Norge	3
50 FM A Dunnington, Engl.	3	(av 4)	51
K Gramer, Sve.	2½	52 G Fant, Sve.	2½
53 V Kilpiö, Finl.	1	53 K Tangen, Norge	0
(av 4)			

Arnold Eikrem - i form til OL

Einar Gausel. Han spilte godt, og selv om han fikk dårlig utelling for vinststillingene sine i flere av de innledende rundene, lå han an til GM-napp inntil han ble beseiret av Ivanov i 8.runde. Likevel, et imponerende resultat i dette selskapet.

Ivar Bern heter vårt nyeste og 15. skudd på den norske IM-stammen. Han hadde ingen problemer med å ta hjem de poengene han trengte for å få den etterlengtede tittelen. Bare han og Kengis gikk ubeseiret gjennom turneringen.

Ellers gikk det ikke så bra med de norske deltagere. Jonathan Tisdall innledet med tap for GM Hansen og mistet allerede da noe av gnisten. Hans rating forblir dermed på sitt altfor lave (mener han selv) nivå. Berge Østenstad har ikke helt funnet igjen fjorårets form ennå, noe som gir seg utslag i at vinststillingene ikke blir vunnet, men viste tidvis glimt av sitt gamle jeg. Rune Djurhuus leverte også en prestasjon i underkant. Ambisjøs som han er, avsto han titt og ofte remis fordi han hadde stått best tidligere i partiet, men formen kom seg mot slutten av turneringen. Både Atle Grønn og Roar Elseth skuffet med sine slunkne poengpunger. Elseth er nettopp blitt tatt opp som nytt medlem i Elitegruppen, men hadde ikke Caissas velsignelse i denne turneringen. Det eneste lyspunktet i den nedre delen av tabellen, var Øystein Sæthers fire

poeng, som vil gi ham internasjonal rating om to partier.

Turneringens negative overraskelse var Aleksej Sjirov, som med sin rating på 2615 var storfavoritt. Etter tapet for Kengis kom han aldri helt til seg selv igjen, og tok bare ett poeng på de fire siste rundene. Han kunne ikke selv sette fingeren på hva som gikk galt.

Det mest uventede resultatet stod den unge tyskeren Stefan Löffler for. Med 5½ poeng tok han sitt tredje IM-napp. Löffler, som er sjakkskribent og fotograf for *Die Schachwoche*, møtte sterk motstand, og tok poeng fra Østenstad, Sjirov og Karlsson.

Nana Ioseliani fra Georgia, WGM og IM som en gang har spilt om VM-tittelen mot Tsjiburdanidze, og det 14-årige talentet Peter Swidler fra Leningrad med en rating på 2480, satte farge på den svært så internasjonale turneringen, der tolv land og republikker var representert.

Turneringsledelsen, under IA Otto Ibenfeldts årvåkne blikk, gjorde sitt til at turneringen ble prikkfritt gjennomført, til tross for at FM Angus Dunnington (fra England, men nå bosatt i Norge) forårsaket en liten skandale ved å trekke seg etter fire runder og tre poeng. Med sine 7 IM-napp har han flere ganger hatt de magiske 2400 ELO-poengene, som gir IM-tittelen, i banken, men alltid mistet dem. Nå ville han ikke la det skje igjen... Ifølge FIDEs regler er ikke dette forbudt, men sportslig kan man vanskelig kalle det. MH

Turneringens vakreste og viktigste parti:

Edwin Kengis - Lars Bo Hansen
Gausdal Arnold Cup (8) 1991

1.Sf3 c5 2.g3 b6 3.Lg2 Lb7 4.c4 Sf6 5.0-0 e6
6.Sc3 Le7 7.d4 cxd4 8.Dxd4 d6 9.b3 Sc6
10.Dd2 0-0 11.Td1 Tc8 12.Lb2 Tc7 13.Tac1
Td7 14.Df4 Da8 15.Lh3! h6 16.Sd5 Sxd5
17.cxd5 Se5 18.dxe6 Sxf3+ 19.exf3 Lg5
20.Dd4! Lf6 21.Dxf6! gxf6 22.exd7 Lc6
23.Txd6 Lxd7 24.Lxd7 Dxf3 25.Te1 Dh5
26.Txf6 Da5 27.Te4 h5 28.Te5 Dd2 29.h4!
Dd1+ 30.Kh2 Dxd7 31.Tg5+ Kh7
32.Txh5+ Kg8 33.Th8+! 1-0

Seriesjakken:

Narvik og Bergens til NNM-finalen

NNM FOR LAG

5.-7- APRIL I TROMSØ

1. RUNDE:			
Narvik	-	Harstad	3 - 1
Bodø	-	Tromsø	1½ - 2½
2. RUNDE:			
Harstad	-	Bodø	3 - 1
Vadsø	-	Narvik	0 - 4
3. RUNDE:			
Bodø	-	Vadsø	2 - 2
Tromsø	-	Harstad	2½ - 1½
4. RUNDE:			
Vadsø	-	Tromsø	½ - 3½
Narvik	-	Bodø	4 - 0
5. RUNDE:			
Tromsø	-	Narvik	2 - 2
Harstad	-	Vadsø	2½ - 1½

SLUTTSTILLINGEN:	(Individuelle poeng)	(Lag-poeng)
1. Narvik Sjakklubb	13	7
2. Tromsø Sjakklubb	10½	7
3. Harstad Sjakklubb	8	4
4. Bodø Sjakklag	4½	1
5. Vadsø Sjakklubb	4	1

PARTIER:

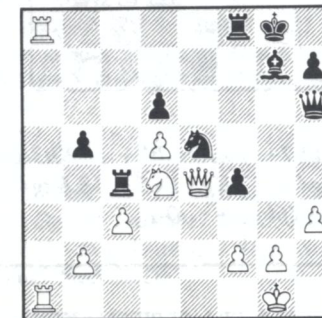
Trond Romsdal (T) - Frank Henriksen, (B)
NNM for lag (1) 1991
1.c4 e5 2.Sc3 Sf6 3.g3 Sc6 4.Lg2 Lb4 5.e3 0-0
6.Sge2 h6 7.0-0 Lxc3 8.Sxc3 d6 9.Db3 Tb8??
1-0

JS Berglund (T) - Paul Svedenborg (N)
NNM for lag 1991
1.d4 Sf6 2.Lg5 Se4 3.Lf4 d5 4.f3 Sf6 5.e4 dxe4
6.Sc3 Sd5 7.Sxd5 Dxd5 8.Lxc7 Sc6 9.c3 Lf5
10.Le2 Tc8 11.Lg3 e3 12.Lf4 e5 13.dxe5 Da5
14.Lxe3 Dxe5 15.Kf2 Lc5 16.Dc1 Sb4 17.cxb4
Lb6 18.Lc5! Txc5 19.bxc5 Lxc5+ 20.Kf1 0-0
21.g4 Lg6 22.Dd2 Le3 23.Db4 Lc5 24.Dc3

Ld4 25.Db3 Te8 26.Te1 Lb6 27.Kg2 Tc8
28.Sh3 Tc2 29.Dxc2 Lxc2 30.Ld3 Le3
31.Lxc2 g6 32.Te2 Dc5 33.The1 Ld4 34.Lb3
Lf6 35.Tc2 Db5 36.Tc7 Le5 37.Txf7 Kh8
38.Sg5 Lg7 39.Se6 Lh6 1-0

Tromsø trengte bare et halvt poeng på de midterste bordene for å gå til finalen, etter at Jan Sigmund Berglunds seier ble fulgt opp av hans lagkamerat på fjerdebord. Men lykken smilte til Narvik. Seieren på andrebordet til Tromsø glapp da Jæger tapte på tid i vunnet stilling, og følgende parti ble avgjørende:

Kjell Kristensen (N) - Trond Romsdal (T)
NNM for lag 1991

Sort har tekniske problemer i vente, siden hvit har to bønder og en forholdsvis solid stilling for offiseren. Men Romsdal hadde vunnet alle sine partier, vanligvis raskt og brutalt. Så, kanskje litt for selvsikkert, spilte han...
26...f3 27.Txf8+ Lxf8 28.Ta8 fxe2 29.Df5
Tc7? 30.Dxf8+! Dxf8 31.Txf8+ Kxf8
32.Se6+ Ke7 33.Sxc7 Sd3 34.Sxb5 Sxb2
35.Kxg2 Sc4 36.Kf3 Se5+ 37.Ke4 Sf7 38.f4
Kf6 39.c4 Kg6 40.Sd4 Kf6 41.Se6 h6 42.Sd4
Kg6 43.Sf3 Sd8 44.f5+ Kg7 45.h4 Sb7
46.Sh2 Sa5 47.Kd4 Kf6 48.Sg4+ Kxf5
49.Sxh6+ Kg6 50.Sg4 Kh5 51.Se3 Sb7
52.Sf5 Kg6 53.Sxd6 Sxd6 54.c5 Sf5+ 55.Ke5
Sxh4 56.c6 Kf7 57.c7 Sg6+ 58.Kd6
Se7 59.Ke5 Sc8 60.d6 Sb6 61.Kf5 1-0

Tore L Johnsen (V) - Georg Børresen (B)
NNM for lag 1991

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.Lg5 c5 5.e4
Da5 6.Ld2 cxd4 7.Sb5 Sxe4 8.Sc7+ Kd8
9.Sxa8 Sxd2 10.a3 Sf3+ 11.Ke2 De5+
12.Kxf3

12.Kd3 Se1+, så hvit må tillate en
1800-talls avslutning.

12...b6

13.axb4 Lb7+ 14.Kg4 h5+ 15.Kh3 Df5+
16.g4 hxg4+ 17.Kg3 De5+ 18.Kxg4
Dh5+ 19.Kf4 e5+ 0-1

PARTIER FRA SERIESJAKKEN:

Trond Solem kommenterer:

Trond Solem - Rune Djurhuus

Ski - Elverum, 2.div. avd B, (6) 1991

1.d4 Sf6 2.c4 d6 3.Sc3 Sbd7 4.g3 g6
5.Lg2 Lg7 6.e3!? 0-0 7.Sge2 e5 8.0-0
Sh5!?

8...Te8 eller 8...c6

9.g4 !? Shf6 10.h3! h5 11.g5 Se8 12.f4 c6
13.b3! Sc7?!

13...f6 eller 13...f5 ser bedre ut. (Men da
er 14.gxf6! bra for hvit. RD)

14.La3 exd4 15.exd4 c5 16.Se4 Se6
17.Sxd6 Sxd4 18.Sxd4! Lxd4+ 19.Kh1

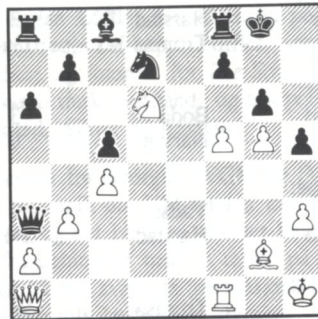
Da5?

For grisetete, men sort står dårlig uansett, se
f.eks: 19...Lxa1 20.Dxa1 De7 21.Se4 Tb8
22.Dc3 Kh7 23.Lb2 Tg8 24.f5 med
grusomt angrep.

20.Sb5! Lxa1 21.Dxa1 a6

Siste forsøk var 21...Db6, men etter
22.Dc3 har hvit klar kompensasjon.

22.Sd6 Dxa3 23.f5

23...f6

23...Da5 24.Ld5!

24.fxg6 Da5 25.gxf6 Sxf6 26.Txf6 Txf6
27.Dxf6 De1+ 28.Kh2 Le6 29.Sf5! 1-0

S. Agdestein, OSS I - Atle Grønn, OSS II
Østlandsserien, 1.div (1) 1990

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 c6 4.Lf4 dxc4 5.e3
b5 6.a4 Sf6

6...Lb4 er den kritiske og mest konsekvente
fortsettelsen, men... 7.axb5 cxb5 8.Df3
Dd5 9.Dg3 er smertefullt.

7.axb5 cxb5 8.Sxb5 Lb4+ 9.Sc3 Sd5
10.Tc1 Sxf4 11.Da4+! Sc6 12.Dxc6+
Ld7 13.Da6 Sd5 14.Lxc4

Og plutselig er det hvit som har knabbet en
bonde.

14...Sc7 15.Db7 a5 16.Sf3 Tb8 17.De4
Sb5 18.Se5 Sd6 19.Df3 0-0 20.Ld3 Le8
21.0-0 Db6 22.Se2 La4 23.Sf4 Tbc8
24.Dh3 h6 25.Sxe6! Txc1 26.Txc1 1-0

Petter Fossan, Berg. - Per O Egeli, Stav.

Vestlandsserien 1991, 1. div., (5) 1991
1.e4 c6 2.d4 d5 3.exd5 cxd5 4.c4 Sf6
5.Sc3 Sc6 6.Lg5 Da5 7.Sf3

7.Lxf6 gxf6 8.cxd5 med planen Lb5+ ser
sterkt ut her.

7...Le6! 8.c5 Se4 9.Ld2 Sxd2 10.Dxd2 g6
11.Lb5 Lg7 12.0-0 Dc7 13.Tf1 0-0
14.Tab1 Tad8 15.b4 Lg4 16.Lxc6 bxc6
17.Se5 Lf5 18.Tb3 f6 19.Sf3 e5 20.b5 e4
21.Sh4 Le6 22.g3 Tb8 23.Te1 cxb5
24.Sxb5 Dd7 25.Da5 g5 26.Sg2 f5

Sort får forsprang ved å angripe d4 nok en
gang, og sinker hvits dronningfløyangrep
ved å hindre springeren på b5.

27.Da6 f4 28.Sxa7

28.c6!? ser ut som et bedre forsøk på
motspill. C-bonden kommer i spill og
dessuten beholder han d-bonden lenger.

28...Txb3 29.Txb3 Lxd4 30.Tb7 De8
31.Sb5 Lxf2+ 32.Kxf2 fxg3+ 33.Ke3
33.Kxg3 Tf3+; eller 33.Kg1 Tf1 +
34.Kxf1 gxf2.

33...gxh2 34.Sc7 Df7 0-1

Finn Jørgensen, Mo-Dag Madsen, Steinkj.

Midt-Norgeserien, 1.div. 1990

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Lb4 4.a3 Lxc3+
5.bxc3 dxe4 6.Dg4 Sf6 7.Dxg7 Tg8 8.Dh6
c5 9.Dd2 Sbd7 10.Se2 b6 11.Sg3 Dc7
12.Lb2 Lb7 13.c4 0-0-0 14.0-0-0 Se5!
15.De2 cxd4 16.Lxd4 Sd3+! 17.cxd3
Txd4 18.Db2 e5 19.Sf5 Td7 20.Se3 Tgd8
21.Db3 Dc5 22.Kb2 Kb8!

Sort utviser beundringsverdig tålmodighet.
Hvit har lite konstruktivt å foreta seg i sin
passive stilling.

23.Le2 exd3 24.Lxd3 Le4 25.Lxe4 Sxe4
26.Txd7 Txd7 27.Td1 Sd2 28.Dc3?

28.Dc2 Sxc4+ 29.Sxc4 Txd1 30.Dxd1
Dxc4 gjør det vanskeligere for sort.

28...Sxc4+! 29.Ka2 Txd1 30.Sxd1 Dd5
31.Db3 Dd2+ 32.Sb2 Dxb2+ 33.Dxb2
Sxb2 34.Kxb2 Kc7 35.Kb3 Kc6 36.Kc3
Kc5 37.g4 f6 38.h4 b5 39.h5 a5 40.h6
b4+ 41.axb4+ axb4+ 42.Kd3 Kb5 43.f3
b3 0-1

BERGENS - GJØVIK 4 - 2

Bergens Sjakklubb sikret seg som andre
Vestlandslag finalebillett med en knapp, men

likevel klar seier over Gjøvik i stikkampen
som ble spilt i Oslo 20/4. Kommende IM Ivar
Bern brøt matchmønsteret ved å vinne med
sort, og det ble avgjørende for resultatet.

Arne Schønsby - Ivar Bern

Bergens-Gjøvik 1991

1.e4 g6 2.d4 Lg7 3.Sc3 d6 4.Le3 a6 5.a4 Sf6
6.Le2 0-0 7.Dd2 e5 8.d5 Sg4 9.Lxg4 Lxg4
10.f3 Lc8 11.h4 f5 12.Lh6 f4 13.Lxg7 Kxg7
14.0-0-0 Sd7 15.g3 fxg3 16.Dg2 Sf6
17.Sge2 Sh5 18.Sxg3 Sxg3 19.Dxg3 Df6
20.Tdf1 Df4+ 21.Dxf4 Txf4 22.Se2 Tf7
23.Kd2 Ld7 24.b3 Taf8 25.Ke3 Lg4 26.Sg1
c6 27.Tf2 cxd5 28.exd5 b5 29.Thh2 bxa4
30.bxa4 Ld7 31.Sh3 Lxh3 32.Txh3 Tc8 33.h5
Tfc7 34.hxg6 Tc3+ 35.Ke2 Txc2+ 36.Kf1
Txf2+ 37.Kxf2 hxg6 38.Th4 Tc5 39.Tb4 a5
40.Tb5 Kf6 0-1

Eirik Gullaksen - Steinar Moen

Bergens-Gjøvik 1991

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Lb4 4.e5 c5 5.a3
Lxc3+ 6.bxc3 Se7 7.Dg4 Dc7 8.Ld3 cxd4
9.Se2 dxc3 10.Dxg7 Tg8 11.Dxh7 Sbc6
12.Lf4 Ld7 13.0-0 0-0-0 14.Lg3 d4
15.Tf1 Th8 16.Dxf7 Tdf8 17.Dg7 Tfg8
18.Df6 Sd5 19.Df3 Le8 20.Sf4 Sxf4 21.Dxf4
Dg7 22.Tab1 Lg6 23.Lxg6 Dxg6 24.De4 Dh5
25.h3 Dg5 26.Ted1 De7 27.Tb3 Dc5 28.Tdb1
b6 29.Tb5 Dc4 30.a4 Kc7 31.a5 Sxa5
32.Txa5 bxa5 33.Db7+ 1-0 JT

Simen til World Cup 1991-1993

GM Simen Agdestein har akseptert tilbudet
om å delta i GMA's (Grand Master Associ-
ation) verdenscup i sjakk, der 25 av ver-
dens beste spillere er med. Hver av spiller-
ne skal delta i tre av i alt fem turneringer.

Agdestein skal ikke være med i den første
turneringen, som går av stabelen i Reyk-
javik i september, men spiller trolig i
Brussel i juli neste år. Den svenske stor-
mesteren Ulf Andersson er Nordens andre
deltager. Ved siden av heder og ære,
kjempes det om betydelige pengepremier.

Påskefestivalen 1991 i Oslo

Latvisk jubel!

Endelig ble det spilt sjakk i hovedstaden i påsken igjen! For første gang på tre år ble det arrangert en lukket stormesterkvalifiserende turnering i Norge. Men ikke nok med det, nyskapingen Det åpne NM for juniorer med sterk utenlandsk deltagelse samt to NGP-turneringer gikk også av stabelen på Diakonhjemmets Sosialhøyskole og i OSS' lokaler i tiden 22.3-31.3.

Ansvarlige for arrangementet var OSS, OOS, OSSU og OSU. (Oslo Schakselskap, Oslo & Omegn Sjakkrets, Oslo Schakselskaps Ungdom og Oslo Sjakkrets Ungdom).

STORMESTERTURNERINGEN

En rask titt på turneringstabellen gir inntrykk av at de inviterte gjestene kom, så og vant. Turneringsvinner Aleksander Sjabalov kunne dra hjem til Latvia med sin andre stormesterinntegning i kofferten, takket være en mirakuløs avslutning med 3 av 3, med sort beseiret han både Watson og Jansa. Den sympatiske engelskmannen William Watson spilte lenge gnistrende god sjakk, med den ferske stormesterens nyervervede ro. Likevel, innrømmet han, tanken på at han var i ferd med å vinne en stormesterturnering fikk stadig fart på adrenalin, og det var hans feilskjær i partiet mot Sjabalov som avgjorde rekkefølgen i toppen.

Til tross for at den samlede norske innsatsen

var noe skuffende - ingen napp av noe slag - kunne fire av seks konstatere at deres internasjonale ELO hadde øket, så turneringen kan ikke karakteriseres som noen katastrofe. Bare en typisk irriterende turnering, der prikken over i'en ikke innfinner seg.

Einar Gausel leverte det beste norske resultatet etter solid og fornuftig spill. Som han sa, han følte seg ikke forpliktet til å gå berserk i jakten på napp. Han bare spilte og tok det som kom, noe som viste seg å være en klok beslutning.

Undertegnede besatte den neste plassen i en turnering som vekselvis fortonet seg som lykkedrøm og mareritt, og som nappmessig var en stor skuffelse. Seirene over Jansa og Hellers i de to innledende rundene ga forhåpninger om at toppformen endelig hadde innfunnet seg, men seks måneder gammel rust og skrable nerver satte en stopper for den tredje og siste stormesterinntegningen. Et par primitive overseelser innledet poengkastingen, og da et overambisiøst vinstforsøk elegant ble stoppet av Berge Østenstad, var alle håp om napp ute. Dermed var jeg igjen i stand til å spille, og knuste Sjabalov - mitt beste parti i turneringen. Min konklusjon er at jeg må spille i turneringer med mange høyt ratede utlendinger...

Junioreuropamester Rune Djurhuus kapret også nye ELO-poeng i en for ham

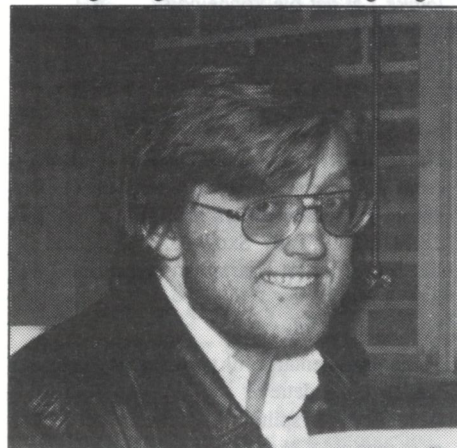
1 IM Aleksander Sjabalov, Latvia	2505	-07 =06 +09 +08 +03 -04 +02 +10 +05	6½
2 GM William Watson, England	2505	+10 =05 +07 +06 =09 =08 -01 +04 =03	6
3 IM Einar Gausel, OSS	2425	=09 +10 =08 =05 -01 +07 =04 =06 =02	5
4 IM Jonathan Tisdall, Brugata	2435	+05 +07 =06 -09 -08 +01 =03 -02 =10	4½
5 GM Vlastimil Jansa, Tsjekko.	2495	-04 =02 =10 =03 =07 +06 =09 +08 -01	4½
6 IM Rune Djurhuus, Elverum	2400	=08 =01 =04 -02 +10 -05 =07 =03 +09	4½
7 GM Ferdinand Hellers, Sverige	2550	+01 -04 -02 -10 =05 -03 =06 +09 +08	4
8 IM Berge Østenstad, Asker	2500	=06 +09 =03 -01 +04 =02 =10 -05 -07	4
9 FM Roar Elseth, OSS	2345	=03 -08 -01 +04 =02 +10 =05 -07 -06	3½
10 Atle Grønn, OSS	2365	-02 -03 =05 +07 -06 -09 =08 -01 =04	2½

ganske utilfredsstillende turnering. Etter en treg start mistet han litt av gløden da han fikk dårlig uttelling for sitt sterke og kreative spill mot Watson. Rune kom seg igjen takket være forretningmessige seirer over de to lavest ratede deltagerne.

For første gang på over et år leverte Berge Østenstad et dårlige resultat. Likevel så det ikke ut til at det var formsvikt han led av, men heller et midlertidig tilbakeskritt av den typen som ofte inntreffer når en spiller har større ambisjoner og en høy rating å ta vare på. Han spilte kompromissløst, koste hva de koste ville, og denne gangen kostet det. Han vil utvilsomt ta tilbake de tapte poengene senere, med en slik målbevisst innstilling.

Roar Elseth holdt lenge Norges nappdrømmer ved like. Etter en katastrofalt dårlig innledning begynte han oppstigningen ved å slå meg i fjerde runde. En pen seier over Grønn brakte ham opp på 50% og etter sterkt spill i de påfølgende rundene, så det ut til at nappet var innen rekkevidde. Da han lot Jansa unnsnippe med remis, ble det for hardt å score 1 av 2 mot Hellers og Djurhuus, særlig ettersom Hellers hadde stått opp fra de bevisstløse og begynt å spille sjakk igjen. I alle fall befestet han sin stilling som Norges ledende kandidat til IM-tittelen.

For Atle Grønns vedkommende viste turneringen seg å være i hardeste laget og

Bjørn Haveland med reklame

hans manglende erfaring tatt i betraktning, kom ikke det som noen overraskelse. Han ble hemmet av uhell, av den typen som underminerer selvtiliten, men klarte likevel å ta Hellers' skalp. Neste gang går det nok bedre.

Watson bemerket at det var en besynderlig turnering, idet ingen av spillerne så ut til å være i særlig god form. Til og med Sjabalovs inntegning kom som en følge av innbitt kampvilje heller enn presist spill. Arrangørene har all grunn til å rose seg over å ha funnet kampvillige spillere. I hele turneringen ble det spilt bare en anemisk remis og de fleste partiene ble langvarige affærer.

Takk til Knut Bøckman og turneringslederne Otto Ibenfeldt, Morten Sand og Ole Christian Moen, og særlig Bjørn Haveland som tok godt vare på de utenlandske spillerne bokstavelig talt døgnet rundt. En takk går også til Tormod Fyri, selv om bulletinen ikke alltid var like lett å tyde, og til alle andre som hjalp til. JT

Nå skal vi ta en titt på noen partier:

Roar Elseth - Atle Grønn
Oslo Cup (6), 1991

1.e4

Et viktig parti. Vinneren ville holde ved like mulighetene for IM-napp. Begge spillerne så ut til å være fast bestemt på å sette den andre på plass.

1...c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6

5.Sc3 d6 6.Lc4 Db6

En solid fortsettelse som unnviker de ville komplikasjonene som kunne oppstått etter 6...e6 7.Le3 a6 8.De2,

7.Sb3 e6 8.0-0 Le7 9.Le3

9.Lg5 er mer i vinden for tiden. Ideen er å øve trykk på d6 ved å true innslag på f6. Sort må ofte finne seg i en oppstykket bondestruktur, etter gxh6, og må sette sin lit til at løperparet vil gi motspill.

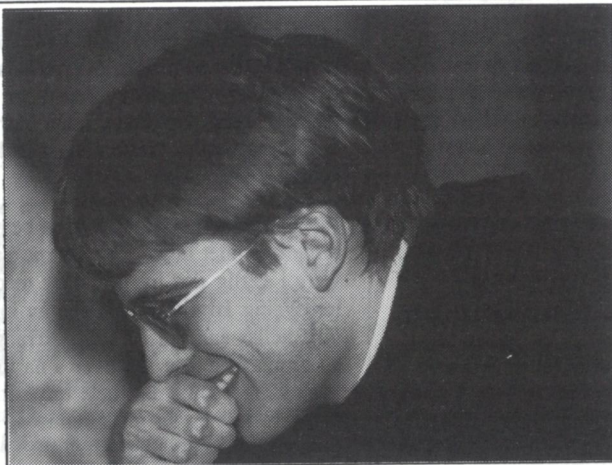
9...Dc7 10.f4 a6 11.a4 d5!?

Det er dette trekket som gjør at teorien anbefaler 9.Lg5. Dette taktiske bondefremstøtet skal gi sort utligning.

12.exd5

12.Ld3 dxe4 13.Sxe4 Sd5 14.Ld2 Scb4

Selv
Hellers
fant
tid
til
et
lite
smil

Sort må omgruppere sine styrker med 17...Se7 med planen Sc6, og slåss for å få kontroll over feltet d4. Hvit har gode muligheter til å beholde fordelene takket være romfordelen på dronningfløyen. Kanskje teorien overvurderer 11...d5?

18.Lxe3 Dxe3 19.c5!
1-0

Fellen smekker igjen med et høyt smell. Sort har ikke noe

forsvar mot Tf3 med dronningvinst.

JT

Her kommenterer Einar Gausel sitt parti mot turneringens høyest ratede spiller:

Einar Gausel - Ferdinand Hellers
Oslo Cup (6), 1991

1.d4 Sf6 2.c4 g6

Flott. I Stockholm ifjor høst hadde jeg forberedt meg mot kongeindisk og Hellers spilte dronningindisk. Til dette partiet var jeg selvfølgelig forberedt på dronningindisk og det er derfor en slags pervers logikk i at det ble kongeindisk.

3.Sc3 Lg7 4.Sf3 0-0 5.e4 d6 6.Le2 e5 7.0-0 Sc6 8.Le3 Te8 9.dxe5 dxe5 10.Dxd8 Sxd8 11.Sb5 Se6 12.Sg5 Te7 13.Tfd1 b6 14.a4 c6 15.Sxe6 Lxe6 16.Sc3 Tb7

Nunns nyhet mot Portisch i siste Informator (som jeg ikke hadde skaffet meg ennå). Det eneste jeg kjente til var 16...Tb8 17.b4 Td7 18.f3 Lf8 19.Txd7 Sxd7 20.Tb1 a5 med likt spill i partiet Hjartarson-Nunn fra Szirak 1987.

17.b4 Lf8 18.b5?!

I sine kommentarer til partiet mot Portisch sier Nunn at dette er sterkere enn 18.Tab1 (som Portisch spilte). Til dette er det bare å si at man ikke skal tro alt man leser i Informator.

15.De2 Sxc2 med fordel for sort, Lazic-Radulov, Kragujevac 1977. 16.Tacl kan besvares med ...Db6+.

12...Sb4 13.Ld3 Sbx5

Under partiet følte jeg at 13...exd5 så mer dynamisk ut, for kanskje senere å eliminere Ld3. 13...exd5 14.Ld4 0-0 15.f5 b6 er faktisk partiet DeFirmian-Franco, Vrnjacka Banja 1983, og blir vurdert som tilnærmet likt av Sjakkencyklopedien (ECO).

14.Sxd5 Sxd5 15.Ld2

ECO angir 15.Ld4 0-0 som uklart.

15...Sxf4?! er svært risikabelt pga16.Dg4!, men det uskyldige 15...Lf6 ville forpurre hvits vinstplaner. Elseth prøver å unngå avbytter og mobilisere bondemajoriteten. En stygg felle lurer i bakhodet...

15...Lf6 16.c4

Elseth legger ut åtet i en bivariant, trekket hans er fornuftig og logisk. Det er på dronningfløyen han må vise sin styrke.

16...Db6+ 17.Kh1 Se3??

Grønn glemmer i sin iver etter å vinne å mistro sin motstander. Sjakken i forrige trekk skulle tvinge hvit til å spille 17.c5, som gir sorts springer en trygg og sentral plassering, eller teksttrekket, som gir sort løperparet. Atle konkluderte korrekt nok med at sistnevnte ville være utmerket for ham, under normale omstendigheter, og til tross for at katastrofen lurer bak nærmeste hjørne, er fellen merkelig vanskelig å få øye på.

18...Tc8! 19.Lg5 Kg7

19...Sd7 er også bra.

20.bxc6

Ser heslig ut, men hva ellers?

20...Txc6 21.Lxf6+ Kxf6 22.Td8 Lc5

23.Tg8 Tc8

Det sikreste. 23...Ld4 24.Sd5+ Kg5

25.Ta3 gir hvit endel sjanser.

24.Sd5+ Kg5 25.Txc8 Lxc8 26.g3 f5!

Nå blir f2 mørt.

27.h4+ Kh6 28.Lf3 Tf7 29.Ta2

Pøh! Hvits stilling lar seg såvidt forsvare.

29...Ld4 30.Kg2 a5 31.Tc2 g5 32.hxg5+

Kxg5 33.Td2 Ld7 34.exf5 Lxa4??

Svart overser at hvits neste trekk frigjør f2-bonden i tillegg til å dekke f5. Bedre er 34...Lxf5 med liten fordel.

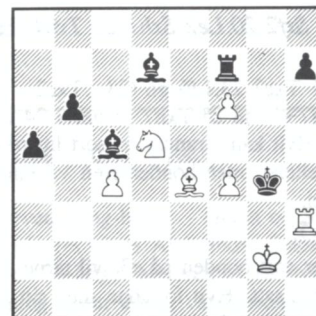
35.Le4

Med vinststilling.

35...Lc5 36.f4+ exf4 37.gxf4+ Kg4

38.Td3 Ld7 39.Tg3+ Kh4 40.Th3+ Kg4

41.Tg3+ Kh4 42.Th3+ Kg4 43.f6

Truer Lxh7 og så Lg6.

43...Ld4

43...Le6 44.Tg3+ Kh4 45.Lf3 med ideen Tg5 og 44...Kh5 45.Kf3 med ideen Tg2 er begge håpløse for svart.

44.Td3! Lb2 45.Lf3+ Kf5

45...Kh4 46.Se3 Lh3+ 47.Kh2 Txf6 48.Td5 Th6 49.Tg5 med den ustoppelige trusselen 50.Sg2+ Lxg2 51.Tg4+ Kh5

52.Txg2+ Kh4 53.Tg4+ Kh3

54.Tg3+ Kh4 55.Th3+ matt.

46.Lh5! Le6 47.Kf3 Lxd5+

47...Txf6 48.Se3 matt

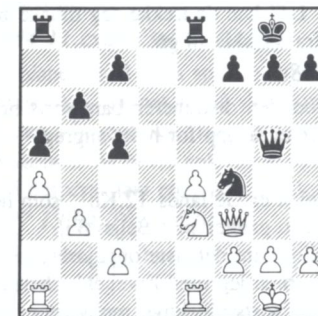
48.Txd5+ Kxf6 49.Lxf7 Kxf7 50.Td7+

Ke6 51.Tb7 Ld4 52.Txh7 Kd6 53.Ke4 Lb2

54.Th2 La1 55.f5 1-0

Noen av turneringsvinnerens eskapader:

Aleksander Sjabalov - Roar Elseth
Oslo Cup (3), 1991

22...Tad8?

Et mekanisk trekk som forsømmer at Sf4 er løst forøyd. Sjabalov avslutter med en presis taktisk sekvens.

23.h4! Dxd4 24.g3 Sh3+ 25.Kg2 Dh6 26.Sf5

26.Th1? Sg5 og springeren unnslipper.

26...De6 27.Kxh3 1-0

Etter 27...g6 28.Dg4 h5 29.Dg5 kan ikke sort frigjøre g-bonden fra bindingen, siden Dg5 går inn og mattrer.

Aleksander Sjabalov - Jonathan Tisdall
Oslo Cup (6), 1991

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 d5

En av de skarpeste fortsettelsene, siden jeg visste at Sjabalov ofte spiller den aggressive varianten han bruker i partiet.

4.Sf3 Le7 5.Lf4 0-0 6.e3 c5 7.dxc5 Lxc5

8.Dc2 Sc6 9.a3 Da5 10.0-0-0

Interessant. Et av partiene som førte til denne variantens oppsving, var det tredje partiet i Speelman-Short-matchen i 1988, og jeg fikk da anledning til utforske dens "første skritt". Selv om hvit har hatt stor suksess, er det vanskelig fullt og helt å tro på varianten, men jeg hadde ingen konkret plan for sort heller. Bare en smule tro på sorts forsvarsreserver, og lyst til å spille en slik skarp stilling.

10...Ld7

Det mest populære trekket. C8 er nå tilgjengelig for Tf8, noe som gir maksimal skuddstyrke til motspillet på dronningfløyen. Ld7 kan da trekke seg tilbake til e8, og derfra kanskje til g6.

11.g4 Tfc8

Å ta g-bonden distraherer bare sorts brikker og åpner også opp for hvits angrep.

12.h4?!

Mer logisk er Gelfands 12.Kb1, som han har spilt to ganger mot Beljavskij. Beljavskij vant det siste oppgjøret, i Linares, men jeg ble likevel ikke helt overbevist om sorts objektive muligheter. Ikke desto mindre var jeg villig til å møte det, siden det gir spill med rike muligheter.

12...b5! 13.cxb5

13.cxd5 b4 14.dxc6 Lxc6 med grusomt angrep over hele brettet. 13.Sxb5!? dxc4 (13...Sb4!? 14.axb4 Lxb4 15.Sc3 Lxc3 16.Dxc3 Da1+ 17.Kd2! Se4+ 18.Ke1 Dxd1+ 19.Kxd1 Sxc3+ 20.bxc3 dxc4 og hvit har overlevd, selv om denne varianten på langt nær er ferdig utforsket.) 14 Sd6 (14.Sg5 Dxb5 15.Txd7 Sxd7! 16.Dxh7+ Kf8 17.Dh8+ Ke7 18.Dxg7 Tf8 og sort burde kunne slå tilbake angrepet.) 14...Lxd6 (14...Sb4!? 15.axb4 Lxb4 16.Sxc8 Txc8. Truer ...La4 og ...c3. Sort har farlig kompensasjon.) 15.Lxd6 c3 16.b3 (16.bxc3!?) Se8! er også skummelt for hvit.

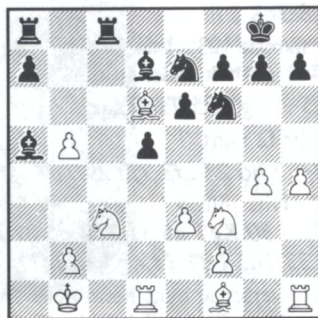
13...Se7

13...Sb4? 14.Db3! og hvit lar Sb4 bli stående deplassert, og kan kanskje ta den senere, når det er trygt. 14.axb4 Lxb4 15.Le5 Se4 med et farlig angrep.

14.Kb1 Lxa3 15.Da4 Lb4!

Godt. Springerer på c3 er sårbar.

16.Dxa5 Lxa5 17.Ld6

17...Lxc3! 18.Lxe7

18.bxc3 Se4 (18...Sxg4!?) 19.Lxe7 Sxc3+ 20.Kc2 Se4+ 21.Kb1 Sxf2 22.Le2 Sxh1 23.Txh1 Lxb5 24.Lxb5 Tab8 25.Sd4 a6 vinner.

18...Sxg4!

Det som følger er forsert. Sort plukker med seg så mange bønder at hvit har lite å spille på.

19.bxc3 Sxf2 20.Le2 Sxh1 21.Txh1 Txc3 22.Th2

22.Tg1 Txe3 23.Lf6 g6 (23...Txe2 24.Txg7+ Kf8 25.Txh7 matter.) 24.Ld1 Lxb5. Hvit kan tyrannisere sort litt på de sorte feltene, men bondehæren vil vinne i lengden.

22...Lxb5!

Snapper sort bonden på e3, vil tårnet bli stående utsatt. Hvit forsøkte med sitt forrige trekk å forsvare b-bonden taktisk, men mislykkes.

23.Lxb5 Tb3+ 24.Kc2

24.Tb2 Txb2+ 25.Kxb2 Tb8 26.Sd4 a6 27.Ld6 Tb7 vinner lett.

24...Txb5 25.Sd4 Tc8+ 26.Kd3 Tb7

27.Ld6 Tb6 28.Lg3 f6 29.Ta2 e5 30.Sf5 Tc7 31.Ta5 Td7 32.Tc5 Kf7 33.Le1

Sort står til kliss vinst, men det er interessant å følge med på Sjabalovs trassige

utholdenhet.

33...Ke6 34.Sg3 f5 35.Tc8 Tb3+ 36.Kd2 g6 37.Tc6+ Td6 38.Tc7 Td7 39.Tc6+ Kf7 40.Se2 Tb6 41.Tc8 a5

Det avgjørende fremskrittet.

42.Kd3

42.Ta8 Tb2+ 43.Kd1 (43.Kd3 e4+) Tb1+ 44.Kd2 (44.Sc1 Tc7 45.Ld2 Ta1 og hvit står helt passivt. 46.Txa5 Tcxcl+) Tdb7 vinner.

42...Ta6 43.Lc3 Te7 44.Lb2

44.Tc5 a4 45.Txd5 a3 46.Lal a2 47.Sc3 Ta3 48.Kd2 Tb7 49.Kc2 Tc7 50.Kd2 Tcxc3 og sort kan igjen forsere vinsten takket være hvits passive brikker. Sort kan tillate seg å ofre bonde for å pakke sammen hvit fullstendig.

44...a4 45.La3 Tb7 46.Sc1 f4 47.exf4 exf4 48.Kd4

48.Tf8+ Ke6 49.Txf4 Tf7 og hvit må bytte tårn og sort vinner lett ved å lage en tredje fribonde.

48...Tf6 49.Sd3 f3 50.Tc2 Tb3 51.Lc5 a3 52.Tf2 h6 53.Td2

53.Ta2 f2: A) 54.Txf2 Txf2 (54...Txd3+?? 55.Kxd3 Txf2 56.Lxf2) 55.Sxf2 a2; B) 54.Sxf2 Tb2

53...f2 0-1

Jonathan Tisdall- Berge Østenstad
Oslo Cup (5), 1991

1.d4 Sf6 2.c4 g6

Allerede et tegn på at Berge er ute etter å revansjere seg etter et dumt tap for Sjabalov dagen før.

3.Sc3 d5 4.cxd5 Sxd5 5.e4 Sxc3 6.bxc3 Lg7 7.Lc4 0-0 8.Se2 c5 9.Le3 Sc6 10.Tc1

Psykologisk godt. Berge sa etterpå at det var denne varianten han hadde minst lyst til å gå inn i. På den annen side hadde jeg ventet at han skulle spille et annet system mot meg, og jeg måtte nå stole på gamle forberedelser.

10...cxd4 11.cxd4 Da5+ 12.Kf1

Selve planen med hvits spill, etter en ide fra Polugajevskij. Tårnet på h1 skal komme i spill uten å bevege seg. En svært provoserende variant, og bevis nok for at også hvit var på desperat jakt etter hele poenget.

12...Ld7 13.h4 Tfc8 14.h5 e5

Kritisk. I det siste har 14...Sd8 skaffet sort mange helpoeng. Uheldigvis hadde jeg flere måneder tidligere fortalt Berge at jeg hadde funnet en forbedring i denne varianten. Han hadde håpet at det ville få meg fra å spille dette systemet, men begge tok altså sjansen. Han unngår forbedringen, så fra nå av er

EN RUSSER I NEW YORK.

Med Steven King-boken i fanget og Sisters of Mercy på øret trives Aleksander Sjabalov aller best. Den 23-årige latvieren av russisk avstamning fyller dårlig våre fordomsfulle forventninger om størøye og sultne sovjet-russere i utlandet. Han er en av de mange sovjetiske sjakkspillere som er iferd med å emigrere og håper på å være på plass i USA sammen med sin kirurg-kone og sin treårige datter om halvannet år.

Sjakken har vært hans levebrød i snart seks år og han har allerede en stormesterinntegning. Hans trener er GM Bagirov, som nylig spilte i Gausdal Arnold Cup.

Sjabalov - heavy metal og horror

begge på ukjente veier.

15. hxc6 hxc6 16. Ld2!?

En interessant idé, improvisert ved brettet. 16.d5 Sd4 17.Sxd4 exd4 18.Ld2 er det tryggeste hvis hvit skal prøve å utnytte sorts svekkede bondestruktur.

16...Da3

Sort hindrer Db3, som presser på b7 og f7, og som lett kan overføres til kongefløyen.

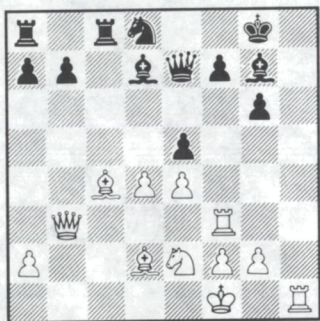
17.Tc3!?

Dette er muligens sunt, men jeg stolte ikke helt på det da, og jeg liker det enda mindre nå. Det er rett og slett for primitivt til å være godt, selv om det er både brutalt og konsekvent. 17.d5 Sd4 18.Sxd4 exd4 19.Db3 Dxb3 20.axb3 er fornuftigere og gir hvit et lite fortrinn pga den svakelige bonden på d4. Jeg undervurderte dette under partiet, og lette etter en mer innviklet fortsettelse.

17...De7 18.Tf3 Sd8!

Østenstad forbereder et glimrende kvalitetsoffer som tar futten ut av hvits angrep. Det gir også en stilling som er svært vanskelig å spille for hvit. Jeg hadde brukt mest tid på å analysere komplikasjonene etter 18...Le8:19.Db3 exd4 (19...Sxd4 20.Sxd4 exd4 21.Ld5 gir hvit god, posisjonell kompensasjon for bonden.) 20.Sf4 Se5 21.Sd5 Dc5 22.Lb4 Dxc4+ 23.Dxc4 Txc4 24.Se7+ Kf8 25.Sxg6+ Kg8 26.Se7+ Kf8 med evig sjakk. Berges løsning er mest praktisk.

19.Db3

19...Txc4! 20.Dxc4 Tc8

20...exd4! er også lovende. Berges valg har sin styrke i at det tvinger dronningen til d3, der den står i veien for Tf3.

21.Dd3 exd4 22.Lh6!

Hvit leter etter motspill. 22.Sxd4 Dc5! A) 23.Se2!? Lb5 24.Db1 (24.Db3 Dc1+!) Se6 og sorts initiativ er iøynefallende. Hvits stilling er kjemisk fri for harmoni, selv om jeg materialistisk sett kan håpe på å overleve. B) 23.Le3 Dc4! var den rolige og kraftfulle fortsettelsen Østenstad planla. Til tross for at hvit har kvalitet over, står han trolig til tap. Brikkene står krøkkete og både a- og e-bonden er svake. (23...Lxd4? 24.Th8+!! Elseth.) 24.Dxc4 Txc4 25.Se2 Tc2 26.Sc1 og hvits stilling er bedrøvelig.

22...Db4

22...Lxh6?! 23.Txh6 Dg5?! 24.Th8+! Kxh8 25.Dxd4+ Kg8 26.Dxd7 med fordel for hvit.

23.Lxg7 Kxg7 24.a3!

Et godt defensivt trekk som fordriver Db4 bort fra kontrollen over feltet e1, noe som er viktig for senere taktikk.

24...Db2 25.Kg1 Lg4

25...Sc6 26.Db3! Da1+ (Hadde ikke hvit skutt inn 24.a3 Db2, kunne sort ha sjakk på e1 og hvit ville ha tapt, ettersom f2 henger med sjakk.) 27.Kh2 Th8+ 28.Th3 Lxh3 29.gxh3 (29.Txa1 Le6+) Sa5 30.Dg3 (30.Dd5? Txh3+) Db2 31.De5+ Kh7 32.Df6 Dxe2 33.Dxf7+ Kh6 34.Df4+ Kg7 35.Dc7+ Kf6 36.Dd6+ Kg7 37.De5+ Kh7 38.Dc7+ Kh6 39.Df4+ med evig sjakk, siden 39...Kh5?? (39...g5 40.Df6+ Kh7 41.Df7+ Kh6=) blir straffet av 40.Tg1 med matt.

26.Sxd4??

Taper forsert. Som Berge påpekte, kan hvit forsvare seg med det årvåke 26.e5!, da komplikasjonene fører til remis: 26...Lxf3 27.Dxf3 Db1+ (27...Db6 28.Dh3 Db1+ 29.Kh2 Df5 30.Dxf5 gxf5 31.Sxd4 med likt spill) 28.Kh2: A) 28...Db6 29.Sxd4 Dxd4 30.Df6+ Kf8 31.Kg3 Ke8 (31...Tc3+?? 32.f3 Ke8 33.Th8+) 32.Th8+ Kd7 33.e6+ Sxe6 34.Dxf7+ Kd6 35.Txc8 De5+ 36.f4 og på en eller annen måte har

Vellykket førstegangsføreteelse

Av Marius Andersen

For første gang ble det i år arrangert et offisielt åpent junior-NM.

Mesterskapet var i første rekke ment som et godt tilbud til de fremste norske juniorene, men det skulle vise seg at det fikk bred deltagelse.

42 juniorspillere hadde funnet veien til Oslo i påsken for å konkurrere om NM-tittelen. Selv med korte tidsfrister, lyktes det forbundet å fremskaffe ni relativt sterke juniorer fra utlandet. Særlig gledelig var det at de baltiske republikkene kunne stille med representanter. Før start så det ut til at de

norske juniorene skulle få det svært hardt, med tanke på topplasseringene. Men det var jo også meningen - de fremste norske skulle få skikkelig "matching".

Uten Grønn (spilte i GM-turneringen) og Fossan (fikk ikke perm), skulle det vise seg at den utenlandske dominansen i toppen ble stor. Vinner av turneringen ble Roland Berzinch, fra Latvia, som kun måtte strekke våpen for Stein A Aarland. Aarland var forøvrig den som fikk kjempe mot flest utlendinger i turneringen, og endte til slutt på en tiendeplass.

Best av de norske gjorde, ikke uventet, Øystein Dannevig det. Etter å ha tapt

1 Roland Berzinch, Latvia	2236	+29 +19 -10 +13 +20 +09 =08 +02 +03	7½		
2 Errki Lokotar, Estland	2340	+28 =27 +04 =10 =03 +31 +06 -01 +12	6½		
3 Øystein Dannevig, OSS	F2270	=31 +17 +18 =20 =02 +12 +09 +07 -01	6½		
4 Artur Jakubiec, Polen	F2285	=14 +26 -02 +19 +21 =10 +16 +08 =06	6½		
5 Didier Collas, Frankrike	F2315	+32 +13 -08 -06 =23 +22 +31 +27 +09	6½		
6 Falk Hoffmeyer, Tyskland	2245	+35 +12 -09 +05 +15 =08 -02 +10 =04	6		
7 Frode Elsness, Halden	2177	+42 -08 -13 +39 +22 +20 +10 -03 +14	6		
8 Virg. Grabliauskas, Litauen	2285	+22 +07 +05 -09 +12 =06 =01 -04 =11	5½		
9 Niclas Solin, Sverige	2205	+21 +39 +06 +08 =10 -01 -03 +wo -05	5½		
10 Stein A. Aarland, Stavanger	F2240	+40 +15 +01 =02 =09 =04 -07 -06 +23	5½		
11 Bo Skagen, Trondhjems	1875	=18 -31 +34 +33 =26 =14 =21 +16 =08	5½		
12 Dag Madsen, Arbeidernes	5 13	Per Ove Egeli, Stavanger	5 14	Helge Nordahl, Bærum	5 15
Lars Hjelmås, Gjøvik	5 16	Tor Wetle Hoem, Aalesund	5 17	Henrik Wrangell, OSS	5 18
Carsten Peters, Tyskland	5 19	Andreas Skjelde, Stavanger	4½ 20	Bjørn Erik Glenne, Nordstrand	4½ 21
Christian Tunge, Stavanger	4½ 22	Hans K Harestad, Randaberg	4½ 23	Tord Källqvist, Bærum	4½ 24
Nicolai Engedal, OSS	4½ 25	Hans O Lahlum, Gjøvik	4½ 26	Arvid Wikner, Sverige	4 27
Hugo Østerberg, OSS	4 28	Benjamin S Nedberg, OSS	4 29	Øystein Andersen, Stjernen	4 30
Jan Sontum, Stovner	3½ 31	Odin Svendsen, Fredrikstad	3½ 32	Gaute Salthe, Fredrikstad	3½ 33
Roar Flaten, Nordstrand	3½ 34	Andreas Østby, OSS	3½ 35	Markus Lømo, Fredrikstad	3½ 36
Morten Henriksen, Gjøvik	3½ 37	Sheila B Berntsen, Moss	3 38	Simen Klevstrand, OSS	3 39
Fredrik Rekkedal, Stovner	2½ 40	Ivar Bernhardsen, Nordstrand	2½ 41	Stian Hjøberg, OSS	2½ 42
Gry M Tveten, Bærum	½				

hvit klart å karre til seg den beste stillingen. B) 28...Df5 29.Dxf5 gxf5 30.Sxd4, igjen med remis som sannsynlig resultat.

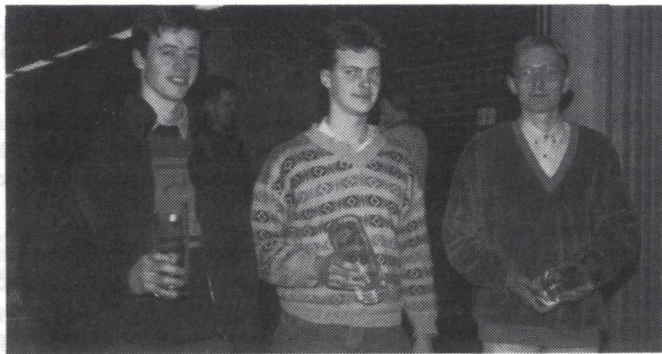
26...Lxf3 27.gxf3

Forkorter lidelsen. 27.Sxf3 Dc1+! 28.Df1 (28.Kh2 Dh6+) gir sort et hyggelige valg mellom å vinne sluttspillet, eller å ta

bonden på a3 og angripe med sin materielle overvekt.

27...Dc1+ 28.Kg2 Dg5+ 29.Kh2 Sc6 1-0

Og hvit gir opp pga 30.Se6+ (30.Sf5+ gxf5 31.Tg1 Th8 matt) fxe6 31.Dd7+ Se7. Elegant spilt av Østenstad.

Bronse-,
gull- og
sølv-
vinnerne
Øystein

Dannevig,
Roland
Berzinch
og Errki
Lokotar
med vaser.

toppoppgjøret mot latvieren i siste runde, landet Dannevig på tredjeplass - et halvt kvalitetspoeng bak Erkki Lokotar, Estland. Juniormorgesmester Frode Elsness kom, etter noe varierende spill, på en pen syvende plass. Lars Hjelmås' 15. plass må vel kunne tilskrives en noe lang nattesøvn - som resulterte i walk-over-seier til hans motstander i åttende runde. Turneringens gladeste deltager var, etter fem runder, Odin Svendsen, som hadde tatt poeng fra Øystein Dannevig og en Hugo Østerberg rammet av formsvikt. I likhet med Østerberg, var også Sheila B. Berntsen noe "utenfor" i dette mesterskapet. Men både Sheila og Hugo kommer sikkert sterkt igjen!

Arrangementsmessig gikk turneringen fint, trygt ledet av Ole Chr. Moen og Thor Dannevig. Og ubeskjedent nok kan man vel konstatere at juniormesterskapet, i likhet med resten av festivalen, ble en suksess, selv om noen "Grand-Prix-haier" sutret over høye startavgifter. Mye skal skje om ikke Oslo Schakselskap opprettholder sin målsetning om at dette skal være et årlig arrangement.

Partiet som avgjorde hvem som skulle ta hjem turneringsseieren:

Roland Berzinch - Øystein Dannevig
Åpne Jr. NM (9), 1991

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 Sf6
5.0-0 Le7 6.Te1 b5 7.Lb3 0-0 8.a4

Vi skal ikke ha noe skarp Marshallteori, takk!

8...Lb7 9.d3 d6 10.Ld2 Dd7 11.Sc3 Sd4
12.Sxd4 exd4 13.Se2 c5 14.c3 dxc3

15.Lxc3 c4

Nå åpnes linjene, og det er til hvits fordel.

15...d5!? 16.Lc2 cxd3 17.Lxd3 b4

17...Lxe4 18.Lxf6 eller 17...Sxe4 18.Lxe4
Lxe4 19.Dd4 Dg4 20.Sg3 d5 21.Sxe4 dxe4
22.Txe4.

18.Lxb4 Sxe4 19.Sc3 Sxc3 20.Lxc3

Hvits løperpar er bedre plassert enn sorts.

20...Tfe8 21.Te3 Lg5?

Dette gjør det enda vanskeligere å forsvare kongefløyen, siden løperen snart ikke har noe trygt felt. 21...Lf8 22.Dh5 (22.Lxh7+ Kxh7 23.Dh5+ Kg8 24.Th3 f6)

A) 22...g6 23.Dxh7+?? (23.Tg3 Le4)
Kxh7 24.Th3+ Dxh3;

B) 22...h6 23.Tg3 med farlig angrep.

22.Tg3 Lh6 23.Dh5 Kf8

Hvit truet både Dxh6 og Lxg7!

24.h3

Hvit sikrer seg først. Ødeleggelsene som følger er uungåelige.

24...Dc6 25.Lxh7 Te6 26.Lf5 Te5 27.Lxe5
dxe5 28.Td1 Df6 29.Tc3 Td8 30.Txd8+
Dxd8 31.Td3 Dc7 32.Dd1 g6 33.Td7 Dc4
34.Dd6+ Kg7 35.Dxg6+ 1-0

Øystein Dannevig - Frode Elsness
Åpne Jr. NM (8), 1991

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5 4.cxd5 Sxd5 5.e4
Sxc3 6.bxc3 Lg7 7.Sf3 c5 8.Tb1 cxd4 9.cxd4
Da5+ 10.Ld2 Dxa2 11.Dc1 Ld7 12.Lc4 Da4
13.Lb5 Da2 14.Dc8+ 1-0 Partikom.: JT

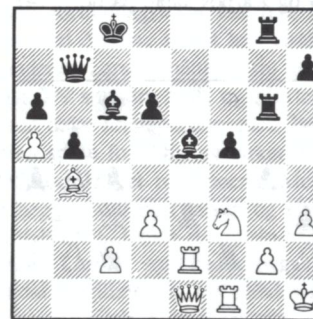
VERDEN RUNDT

LINARES - SPENNENDE KAMPSJAKK I VERDENS STERKESTE TURNERING

Her skal vi se på noen av de dramatiske partiene fra superturneringen i Spania som unge Vasilij Ivantsjuk vant foran verdensmester Garri Kasparov:

Ljubomir Ljubojevic- Garry Kasparov
Linares (12), 1991

1.e4 c5 2.Sc3 d6 3.f4 Sc6 4.Sf3 g6 5.Lb5
Ld7 6.0-0 Lg7 7.d3 a6 8.Lxc6 Lxc6 9.De1
Dd7 10.a4 b6 11.b3 Sf6 12.h3 Sh5 13.Ld2
f5 14.exf5 gxf5 15.Dh4 Sf6 16.Tae1 0-0-0
17.a5 b5 18.b4 cxb4 19.Sa2 Sd5 20.Sxb4
Lf6 21.Df2 Sxb4 22.Lxb4 Thg8 23.Te2 Tg6
24.De1 Tdg8 25.Kh2 e5 26.fxe5 Lxe5+
27.Kh1 Db7

28.d4

Ljubojevic gyver på og begivenhetene skyter fart. Kasparov har med logisk og kraftfullt

spill bygget opp en formidabel stilling. Med løperne pekende mot Ljubojevic's falleferdige kongestilling, og tidsnød hos begge spillere, bestemmer verdensmesteren seg for at stillingen er moden for en kombinasjon.

28... Txx2?? 29.Txx2 Txx2 30.Kxx2
Dg7+ 31.Kh1 Lf4

Det er ikke lett å gjette seg til hva Kasparov drømte om da han ofret tårnet. Hans eneste kompensasjon er ulne trusler og, tilsynelatende, en forvirret motstander i rasende tidsnød.

32.De6+??

32.d5 eller 32.Dc3 som truer både løperen og dronningbytte, ser ut til å vinne direkte.

32...Ld7 33.Dd5 Dg3 34.Da8+?!

34.Te1 burde prøves, nå som hvits dronning fortsatt er sentralisert.

34...Kc7 35.Te1 Dxx3+ 36.Kg1 Dg3+
37.Kf1

37.Kh1 Dh3+ 38.Kg1 Dg3+= 39.Kh1 Lc6?? 40.Te7+ viser at sort bare har remis. Ljubo har tro på tårnet og går uforferdet på, men det er ikke like lett lenger. Hvorfor ikke repetere stillingen en gang til, for å komme nærmere trekk 40?

37...Dh3+ 38.Ke2?!

Det var fortsatt mulig å liste seg diskret tilbake til g1.

38...Lc6 39.Da7+ Kc8 40.Tf1?

En vanskelig avgjørelse å ta, helt på tampen. 40.d5 ser mer solid ut, for å bringe dronningen med i forsvaret, men 40...Lxd5 41.Df2 Lg3 42.Th1 Dg4 (42...Dxh1 43.Dxg3) 43.De3 Lc4+ 44.Kd2 Lf4 er redselsfullt. Men alt håp er ikke ute, det virker som om hvit klarer seg hvis han trekker springeren. Etter 40.Sg1 eller 40.Sd2, ser det ikke ut til at sort har noe bedre enn evig sjakk, med ...Dg4 (41.Kd3

Dg3+).

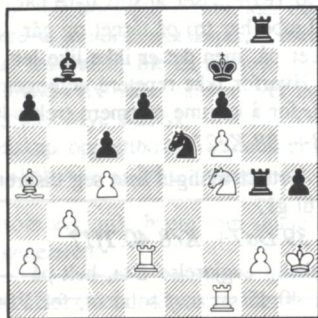
40...Dg2+ 41.Kel Lg3+ 42.Kdl Dxf1+ 43.Se1 Lxel 0-1

Ikke akkurat urettferdig, diagramstillingen tatt i betraktning, men...

I det neste partiet får vi se nok en besynderlig partiavgjørelse fra den fargerike, jugoslaviske stormesteren som var turneringens lokale håp - hans kone er fra Linares, og han er bosatt i Spania. Alle hans partier mot de store gutta gikk merkelig for seg: Han hadde flaks og slo en overambisiøs Karpov, og i partiet mot Kasparov har vi nettopp sett hvordan det gikk.

Vasilij Ivantsjuk - Ljubomir Ljubojevic
Linares (9) 1991

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Dc7 5.Le2 e6 6.c4 Sxd4 7.Dxd4 Se7 8.Le3 Sc6 9.Dd2 Lb4 10.Sc3 De5 11.0-0 0-0 12.Tac1 b6 13.Tfd1 Lc5 14.Lxc5 bxc5 15.Dd6 f6 16.f4 Dxd6 17.Txd6 Kf7 18.Td2 Ke7 19.Ldl g5 20.f5 d6 21.La4 Se5 22.b3 a6 23.Tcd1 Td8 24.Tf1 Lb7 25.Tfd1 Tab8 26.Tf1 h5 27.h3 h4 28.Te2 Tg8 29.Sdl g4 30.Sf2 exf5 31.exf5 gxh3 32.Sxh3 Tg4 33.Kh2 Tbg8 34.Sf4 Kf7 35.Td2

Her har vi sluttstillingen, hvor remisen ble inngått. Hvit har måttet slå seg til ro med passivt spill, og løperen på a4 er et tragisk skue. Rune Djurhuus og jeg satt og tippet på stillingen da han begynte å klage høyllytt over

La4. Hvit må stå til tap med en slik brikke, brummet han. Og plutselig stod det klart for oss...hvorfors ikke spille 35...h3?

35...h3! 36.gxh3

Nå følger en lang liste over mulige katastrofer: 36.Tg1 Sf3+; 36.Tff2 hxg2 37.Sxg2 Sf3+; 36.Kxh3?? Th8+; 36.Sd5?? hxg2 37.Tg1 Th4+; 36.Sg6 hxg2.

36...Tg1!

Poenget. Sort tar kontrollen over f3 med fynd og klem.

A) 37.Tdf2 Txf1 38.Txf1 Sf3+ 39.Txf3 (39.Kh1 Sd2+) Lxf3 40.Ld7

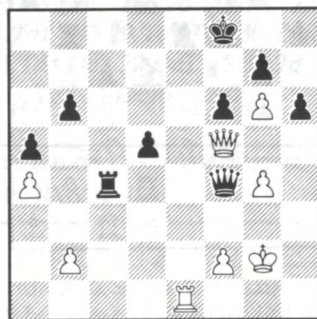
Tg5 med klar fordel for sort. Dette er forøvrig den beste fortsettelsen for hvit.

B) 37.Txg1 Sf3+ matter.

Men i stedet ble det altså remis. Nok en tidsnødfiasko, mon tro?

Vasilij Ivantsjuk - Anatolij Karpov
Linares (5) 1991

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.e3 0-0 5.Ld3 d5 6.Sf3 c5 7.0-0 cxd4 8.exd4 dxc4 9.Lxc4 b6 10.Lg5 Lb7 11.Tc1 Sc6 12.a3 Le7 3.Dd3 Sd5 14.Lxd5 exd5 15.Lxe7 Sxe7 16.Tfel Tc8 17.h4 h6 18.h5 Tc7 19.Sb5 Txcl 20.Txcl La6 21.a4 Lxb5 22.Dxb5 Sf5 23.g3 Se7 24.Se5 Dd6 25.Da6 Sf5 26.Dd3 Se7 27.Df3 a5 28.Kg2 f6 29.Sd3 Tc8 30.Tel Tc4 31.Sf4 Txd4 32.Sg6 Sxg6 33.hxg6 Kf8 34.Df5 Tc4 35.g4 Df4 og Karpov tapte på tid. 1-0

Det første som slo meg da jeg så partiet, var: "Det var synd at de begge bare hadde sekunder igjen, ellers ville vi fått se en spennende avslutning. Det siste trekket, 35.g4, ser ut som en tåpelig felle. Den vage trusselen g5, for å bryte opp kongefløyen bare ber om det sterke 35...Df4, som hadde reddet sort, om ikke klaffen hans hadde falt." Trodde jeg først. Men, når spillere med over 2700 i rating er i tidsnød, betyr det at betydelig tankevirksomhet har funnet sted tidligere. Her har Ivantsjuk faktisk klart å overlister Karpov, og da Karpov overskred tidskontrollen regnet han trolig som en gal for å finne ut om følgende variant virkelig holder: 36.Dxd5!! Dxg4+ 37.Kf1 Dh3+ 38.Ke2 Dg4+ 39.Kd3 og sort kan ikke hindre matten (uten å gi materiell), siden hvits konge også er med i angrepet! Imponerende av Ivantsjuk å finne en slik ide med bare sekunder igjen på klokken. JT

DANSK MESTERSKAP

Larsen snublet bort fra ledelsen og Erling Mortensen må spille nok en tittelmatch... mot 17-årige Peter Heine Nielsen!

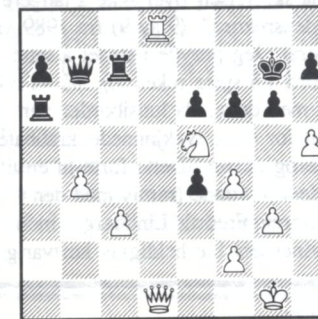
København, 22. mars - 1. april. GM Bent Larsen var på vei mot en overbevisende seier i DM, men tapte sine to siste partier takket være sin gamle fiende - morgenrunden. Larsens formiddagsform kan ikke sammenlignes med det fine spillet han viste i de første ni rundene. Larsen måtte se sin helpoengledelse 7/9 smuldre bort, og Mortensen og Nielsen delte førsteplassen med 7½/11. Nielsen spilte forsiktig og virket kun opptatt av IM-normkravet på 6 poeng. Men seirer over begge GM'ene (Larsen og Hansen) ga også delt tittel. I siste runde slo han en målrettet Larsen, som hadde bygget opp en formidabel stilling, og tok således igjen Mortensen. Nielsen er danskenes nyeste talent, og vil få IM-tittelen på neste FIDE-kongress. Han var turneringens eneste ubeseirede spiller. En match over fire partier skal avgjøre hvem som blir dansk mester. JT

Sluttstillingen: 1-2 E. Mortensen, P.H. Nielsen 7½/11, 3 B. Larsen 7, 4-5 K. Rasmussen, L.B. Hansen 6½, 6-7 L. Schandorff, K. Berg 5½, 8 J. Kristiansen 5, 9 J. Sørensen 4½, 10-11 B. Brinck-Claussen, C. Høi 4, 12 A. Holst 2½

Larsens første parti i turneringen høstet applaus fra publikum og beundring fra hans rivaler.

Bent Larsen - Jens Kristiansen
DM København (1), 1991

1.Sf3 Sc6 2.d4 d5 3.Lf4 Lg4 4.Sbd2 e6 5.c3 Sf6 6.e3 Ld6 7.Lb5 0-0 8.Lxc6 bxc6 9.Da4 Lxf3 10.Sxf3 c5 11.dxc5 Lxc5 12.0-0 Ld6 13.Tad1 Lxf4 14.exf4 c5 15.Tfel Db6 16.Te2 Tad8 17.g3 Td6 18.Se5 c4 19.Dc2 g6 20.Td4 Dc7 21.h4 Tb6 22.b3 cxb3 23.axb3 Tfb8 24.b4 Tc8 25.Da4 Db7 26.Te3 Se4 27.Texe4! dxe4 28.Td7 Ta6 29.Ddl Tc7 30.Td8+ Kg7 31.h5 f6

32.Tg8+!! Kxg8 33.Dd8+ Kg7 34.h6+ Kxh6 35.Sg4+ Kh5 36.Sxf6+ Kh6 37.Sg4+ 1-0

Peter Heine Nielsen - Lars Bo Hansen
DM København (8) 1991

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Sc3 dxe4 4.Sxe4 Dc7 5.Ld3 Sd7 6.Sf3 Sgf6 7.Sxf6+ Sxf6 8.Se5 e6 9.0-0 Ld6 10.Tel c5 11.Lb5+ Ke7 12.c3 Td8 13.Lg5 cxd4 14.cxd4 Db6 15.Dh5! Tj8 16.Sc4 Dc7 17.Se3 Kd8 18.Dxh7! Le7 19.Dxg7 Tg8 20.Dxf6! Txg5 21.Dh8+ 1-0

Det åpne NM 1991

Gausel gjør rent bord på Gausdal

Av Einar Gausel

101 spillere fra 5 land var samlet på Gausdal Høiffellshotell i uken etter påsken for å kjempe i det 22. åpne NM.

Tittelforsvarer Ivar Bern måtte dessverre melde forfall i år grunnet sykdom, noe som i sin tur førte til at kampen om førsteplassen ble noe udramatisk da undertegnede dermed var eneste deltager med over 2300 i rating. Jeg kom rett fra den harde stormerturneringen i Oslo, så dette ble rene søndagsturen i forhold. Mitt mål var ganske enkelt å vinne turneringen, så skuffelsen over ikke å tangere Berns "verdensrekord" (9 av 9) fra 1989 var heller moderat. Jeg prøvde i stedet å sette verdensrekord i å spise reker, og må ha lykket ganske bra med dette, da lunsjbordet var kjemisk fritt for disse tvekjønnede krabbanene fra 4. runde og utover. Dette førte til en liten downperiode i 5. runde (remis med den svenske junioren Fredrik Lindberg), men skaldyrabstinenen ble heldigvis kortvarig, og

fra og med 6. runde var maskineriet i orden.

Turneringens store overraskelse var Simon Silseth fra Sverige som endte på 7 poeng og delt 2. plass. Karlstadjunioren gikk ubeseiret gjennom de ni rundene. De gjorde ikke Anders Kling fra Sundsvall som også endte på 7 poeng. Derimot klarte Kling nok en gang å unngå poengdeling slik at han nå står bokført med 36 partier på rad i det åpne NM uten en eneste remis. En meget kompromissløs herremann. Tredjemann med 7 poeng, Kaj Røderer fra Tyskland, hadde god glid i siste runde mot Stein Sollid fra OSS, og vant en klart dårligere stilling. Sollid klarte dermed ikke å gjenta fjorårets bedrift (7 poeng og en delt tredjeplass). Dermed ble elitespilleren Ole Christian Moen, også fra OSS, nestbeste nordmann med 6½ av 9 – a poeng med Erik Fossan, Sandnes og Øystein Sæther, Elverum. Moen tapte ganske unødig i 8. runde og kunne lett ha plassert seg høyere med litt glid.

Turneringen ble som vanlig prikkfritt gjennomført av Arnold Eikrem og turneringsledertrioen Otto Ibenfeldt, Sigmund Salamonsen og Kaj Snorre Eikrem.

Resultater:

1 Einar Gausel, OSS	2423	+57 +23 +28 +04 =06 +07 +05 +09 =02	8
2 Simon Silseth, Sverige	1972	+77 =19 +51 +24 =10 +48 +06 =03 =01	7
3 Kaj Røderer, Tyskland	2080	+47 +64 =20 -05 +13 +17 +23 =02 +09	7
4 Anders Kling, Sverige	2273	+61 +54 +36 -01 +29 +28 -09 +07 +06	7
5 Ole Christian Moen, OSS	2255	+81 =07 +08 +03 +22 +11 -01 -06 +19	6½
6 Fredrik Lindgren, Sverige	1938	+72 +31 +74 +09 =01 +20 -02 +05 -04	6½
7 Erik Fossan, Sandnes	2220	+80 =05 +38 +30 +20 -01 +15 -04 +22	6½
8 Øystein Sæther, Elverum	2031	+52 =38 -05 +75 +30 =10 =28 +34 +21	6½
9 Stein Sollid, OSS	2013	+70 +26 +23 -06 +19 +31 +04 -01 -03	6
10 Tore Kolås, Trondhjems	2034	=34 +62 +56 =19 =02 =08 =11 +20 =15	6
11 J F Næser 6 12 H O Lahlum 6 13 S Hermansson 6 14 S Sidselrud 6 15 G Hjort 6 16 H M Eikseth 6 17 R Engen 6 18 P Johansen 6 19 K A Andersson 5½ 20 D Lauvås 5½ 21 I Chavannes 5½ 22 P O Egeli 5½ 23 J Synnestvedt 5½ 24 L Sidselrud 5½ 25 U Sjødell 5½ 26 O Ristesund 5½ 27 K A Skare 5½ 28 H A Nordahl 5 29 Chr. Tunge 5 30 I Danielsen 5 31 M Andersen 5 32 R Myhrvold 5 33 B A Hanson 5 34 O M Wiig 5 35 S Kristjansson 5 36 R Bukne 5 37 T Byden 5 38 S Løvåsdal 5 39 B H Olsson 5 40 J Nordqvist 5 41 Y Torvanger 5 42 D Lundberg 5 43 B			

Her følger et av de avgjørende partiene.

Ole Chr. Moen - Einar Gausel
Det åpne NM, 1991

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Sf6 4.e5 Sfd7 5.f4 c5 6.Sf3 Sc6 7.Se2

Moens spesialvariant som han slo Simen Agdestein med i NM 1989. Teorien anbefaler 7.Le3.

7...b5!? 8.Le3

8.c3?! b4 9.g3 La6 er utmerket for svart.

8...b4 9.dxc5 Lxc5 10.Lxc5 Sxc5 11.Sed4 Sxd4 12.Dxd4 Db6 13.Ld3 0-0 14.h4!? La6 15.Lxa6 Sxa6 16.a3

16.Dxb6? axb6 17.a3 Sc5 og hvit har problemer i a-linja.

16...Tf8 17.Kd2?

17.Dxb6 axb6 18.Kd2 gir et sluttspill hvor hvit muligens står litt bedre.

17...Db7!

Kd2 som skulle bli aktiv i sluttspillet, blir i stedet utsatt i midtspillet

18.b3 Tc7 19.axb4 Sxb4 20.c3 Sa6!

Truer 21...Sc5

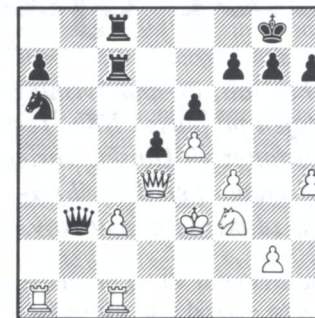
21.Ke3

21.Kc2 Tac8 22.Kb2 Txc3! 23.Dxc3 Txc3

24.Kxc3 Db4+ 25.Kb2 Sc5 26.Ta3

Sd3+ 27.Ka2 Dc3 28.Tb1 Sb4+ matt.

21...Tac8 22.Thc1 Dxb3

23.Txa6?

Hvit måtte ha prøvd 23.Kf2 med bonde under, men med visse praktiske remissjanser.

23...Db2 0-1

24.Dd2 Txc3+ 25.Txc3 Txc3+ 26.Ke2 Tc2 eller 24.Td1 Txc3+ 25.Td3 Txd3+ 26.Dxd3 Tc3 er håpløst tapt for hvit. EG

Godt sagt

Da eks-verdensmester Boris Spasskij skilte seg fra sin første kone, beskrev han deres forhold "som ulikefargede løpere".

Chess Addict -

Leer-Salvesen 5 44 K J Tørkli 5 45 S Strand 5 46 K Leer-Salvesen 47 T Fyri 5 48 O Nevestveit 4½ 49 G Stake Larsen 4½ 50 W Sparrebom 4½ 51 B Byklum 4½ 52 M Henriksen 4½ 53 P Andreassen 4½ 54 R Johansson 4½ 55 J Myhrvold 4½ 56 H Isachsen 4½ 57 T W Hoem 4½ 58 Ø Myhrvold 4½ 59 Ø Peder-sen 4½ 60 P Thorstensen 4½ 61 N J Fosli 4½ 62 P V Hage-sæther 4 63 T Gustafsson 4 64 L Kverndal 4 65 T Fromm 4 66 A O Johansen 67 R Monge 4 68 J de Jong 4 69 T Schumaun 4 70 T Källquist 4 71 E Selsås 4 72 J Kejo 4 73 K Ovesen 4 74 J Mathiassen 3½ 75 A Roen 3½ 76 J Sandnes 3½ 77 B Engevik 3½ 78 S Gulliksen 3½ 79 L Gulliksen 3½ 80 O Fystro 3½ 82 T Christensen 3½ 83 N Hagesæther 3½ 84 O Vik-Strandi 3½ 85 Chr. Schei 3½ 86 J Aspeli 3 87 W Øverås 3 88 K Brandt 3 89 G Ferkingstad 3 90 T Westvang 3 91 J Svindahl 3 92 L Hage-sæther 3 93 P Tveten 2½ 94 G Berg 2½ 95 A Rabben 2½ 96 T Olsen 2½ 97 K O Johansen 2½ 98 E Hagesæther 2½ 99 G M Tveten 2½ 100 T Leer-Salvesen 2 101 T Tveten 1.

Klassevinnere:

- Kl. 1: 1. S Silseth
2. F Lindgren
Kl. 2: 1. J Synnestvedt
2. L Sidselrud
Kl. 3: 1. H O Lahlum
2. O M Wiig
Kl. 4: 1. K Skaare
2. B Leer-Salvesen
Junior: 1. S Silseth
2. F Lindgren
Kadett: 1. K A Skaare
2. H A Nordahl
Lillep.: 1. B Leer-Salvesen
Senior: 1. R Bukne

Lær sjakk *med Jonathan Tisdall*

Publikum har talt, og undervisnings-sidene er igjen på plass i NSb. Tema, motiv og forfatter vil kanskje variere fra gang til gang, men den vil forhåpentligvis alltid være instruktiv.

I denne første artikkelen vil jeg presentere et sagnomsust tema - David som slår Goliat. Uheldigvis (tror jeg, da), skjer det sjelden, og det fenomenet er det verdt å se litt nærmere på. Jeg vil også komme inn på andre emner som jeg synes spillere som gjerne vil bli bedre, bør tenke over...

For det første var det flere som, i forbindelse med anmodningen om opplæring, gjerne så at den ble så smertefri som mulig - ingen plagsomme spørsmål, ingen øvelser, ingen variantregning, ja helst ingen varianter i det hele tatt. Jeg er klar over at prat og enkle forklaringer hjelper til med å belyse innfløkte problemer og får dem til synke inn i den skrøpelige hukommelsen. Men **INGEN TING KAN ERSTATTE ARBEID** hvis du vil vinne partier, og hvis du ikke har lyst til å regne varianter, kommer du til å dele ut mange gratispoeng i hytt og pine.

For det andre: Noteringsskjemaet er en nyttig ting. Du kan skrive opp hvor lang tid du bruker på hvert trekk og senere sjekke hvilke avgjørelser som kostet mest tid og smerte. Konklusjonene du trekker vil gi en pekepinn om hvilke områder du burde forbedre deg på. En meget nyttig ide fra sjakkfilosofen David Bronstein.

Dessuten har det slått meg at det er foruroligende mange som ikke klarer å skrive ned trekkene riktig, noe som umulig kan være et sunt tegn. Hvis sjakkbrettet er et diffust og mystisk sted, er det sannsynligvis mye lettere å gå seg vill der. En spiller burde aldri la seg distrahere av tallene og bokstavene langs kanten av brettet. Feltene burde være en

iboende del av tankeprosessen. De burde være gamle kjenninger som er der de er - man burde ikke trenge kart. Ved siden av blindesjakk, kan du trene opp "brettfølelsen" med denne testen: Få noen til rope ut et felt. Prøv så, uten å nøle, å angi fargen på feltet.

Når jeg nå endelig har klart å dechiffre noteringsskjemaet til det nedenforstående partiet, kan vi begynne.

HVIT: Jan A Hammari (1331)

SORT: Nils R Grotnes (2248)

Alta Grand Prix (5) 1991

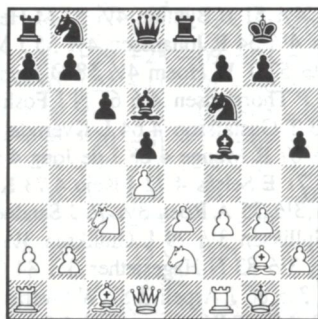
1.c4 Sf6 2.Sc3 e6 3.g3 d5 4.cxd5

Ikke anbefalt - når man utløser spenningen så tidlig, blir det vanskeligere å aktivisere løperen på g2.

4...exd5 5.d4 c6 6.Lg2 Ld6 7.e3 0-0 8.Sge2 Lf5?

8...Te8, med ideen 9.0-0 h5 er bedre. Stillingen minner nå sterkt om Nimzo-indisk. Sort har spart tid ved å plassere løperen på d6 i ett trekk (ikke Lb4-d6), men den andre løperen står utsatt på f5. I stedet for å hindre ekspansjonen e4, kan den komme til å hjelpe bonden fremover.

9.0-0 h5 10.f3 Te8

11.e4!

Hvit vinner materiell med et godt kalkulert regnestykke. Hr. Hammari viser selvillit og innsikt som langt overgår hans rating, og har fått en fantastisk start på partiet. Kanskje er det nervene som avsløres ved plutselig forvirring på papiret, som begynner med "11...cxe" og avsluttes med "13...Lxh2".

11...dxe4 12.fxe4 Lxe4 13.Txf6

Poenget.

13...Lxg2 14.Txd6 Dxd6 15.Kxg2 Sd7

16.Lf4 Dg6 17.Sg1!

Nok et godt trekk. Hvit forbedrer brikkenes plassering, uten å bekymre seg over midlertidige tilbaketog, og viser at han har blick for strategi. De påfølgende manøvrer utføres tålmodig, gradvis sentraliserer han, leter etter svakheter, og forhindrer ethvert forsøk på aktivt spill fra sort. Det er nettopp en slik rolig og sikker handlemåte stillingen krever, siden det allerede er vrient for sort å finne noe å spille på. Der sort blir utålmodig, kan han dessuten lett komme til å forverre stillingen sin.

17...h4 18.Sf3 hxg3 19.hxg3 Tad8 20.Db3

b6 21.Td1 Tc8 22.Td2 Dh5 23.Tf2 Sf8

24.Se5 Se6 25.g4 Dh7

25...Sxf4+ 26.Txf4 og f7 faller. Det samme skjer etter 25...Dh4 26.Lg3. Hvit spiller logisk; han utvider sitt territorium som en del av angrepet på kongefløyen.

26.Le3 Tc7 27.Kg3

Konsekvent. Hvit er ikke redd for spøkelsener.

27...Dh1 28.Se2 De4 29.Tf3 c5 30.Sc3 Db7

30...Sxd4 besvares med 31.Sxe4 Sxb3 32.axb3 Txe5 33.Lf4 og offiseren mer enn oppveier bøndene. Ikke desto mindre gjenstår det nok tekniske vansker til at sort kunne ha prøvd å ro seg unna med det mot en mye lavere rated spiller.

Grotnes har senere avslørt at han mer enn noe annet søkte komplikasjoner. Han anslo at han enten kunne regne varianter bedre enn sin motstander, eller at motstanderen ikke ville regne varianter i det hele tatt...

Han nevnte også knepet som Simon Webb foreslår i sin glimrende bok *Chess for Tigers*: Skaff deg tidsnød hvis du er desperat. Grotnes hevder at han ikke kom i tidsnød i dette partiet med vilje, men fordi han uavbrutt trålet gjennom varianter, på utkikk etter komplikasjoner. Tidsnødknepet er det likevel verdt å merke seg: Hvis du får motstanderen din til å tro at han kan ta knekken på deg i din tidsnød, er mye vunnet.

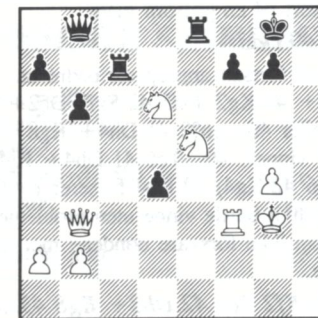
31.Sb5 Sxd4 32.Lxd4 cxd4 33.Sd6

33.Sxf7 Txf7 34.Sd6 Dxf3+ og 33.Txf7 Txf7 34.Sd6 Txe5 35.Sxb7 Te3+ taper for hvit.

33...Db8

Gjør ting så kronglete som mulig for hvit ved å stille opp potensielle bindinger i b8-h2-diagonalen. Nå har hvit (og leseren) muligheten til å teste sine regneegenskaper. Sjelden finner en så behagelige øvelser. Det finnes mange korte varianter, som alle er gode for hvit.

Grotnes rapporterer at hvit fra nå av spilte i raskt tempo frem til tidskontrollen. Ekstra tid til å tenke er noe av det som kan utjevne forskjell i spillestyrke. Hvis du forhaster deg i din motstanders tidsnød, synker du ned til hans nivå, og ofte fortsetter du et godt stykke under også, siden han formelig inspireres av sin oppadgående klaff. Det er mange gode grunner til å kvitte seg med den uvanen.

34.Sxf7

Et godt trekk, selv om et sterkt, og kanskje

enklere alternativ er 34.Txf7. Da kunne du ha sett på 34...Txf7 (34...Txe5 35.Txc7+ Kh7 36.Dd3+ Kg8 {36...Kh6 37.Sf7+} 37.Tc8+ eller 34...Kh8 35.Txc7 Dxc7 36.Sxe8?? {36.Df7 burde vinne.} 36...Dxe5+ 37.Kg2 Dxe8) 35.Dxf7+ Kh7 36.Dh5+ Kg8 37.Dxe8+ med vinststilling. På noteringsskjemaet står det forresten 33...Dd8 34.Sxf6, en indikasjon på at hvit nå var helt fra seg av spenning.

34...Te3 35.Dd5 Tce7

Her tar vi ny pause for å regne litt på noen morsomme varianter.

36.Sh6+ ?!

Hvit står fortsatt til vinst, men han ser seg ikke godt nok omkring. 36.Se5+ Kh7 37.Txe3 dxe3 38.Sg6! (Truer Dh5+) 38...Kxg6 39.Df5+ Kh6 40.Dh5+ matt.

36...Kh7 37.Sxf5 Txf3+ 38.Kxf3 Te1

Og igjen kan hvit finne vinsten, denne gangen helt soleklar.

39.Dxd4?

Selv om det ofte er distraherende at det 40. trekket nærmer seg, begynner antallet ubrukte vinstsjanser nå å bli groteskt høyt, særlig når man tenker på hvits sindige spill tidligere i partiet. 39.Df7 er fullstendig sønderknusende. 39...Da8+ 40.Kf2 eller 39...Dg8 40.Dh5+ eller 39...Dh8 40.g5 Tg1 41.Dh5+ Kg8 42.Se7+ gjør det alle av med sort på en grusom måte.

39...Dc7 40.Dd3

40.g5 med fortsatt angrep ser bedre ut. 40...Tf1+ 41.Kg2 Txf5 42.Sxf5 Dc2+ 43.Df2 eller 40...g6?? 41.Dh4+ Kg8 42.Dxe1 vinner. 40...Te6 41.Dh4+ Kg8 (41...Kg6 42.Kg4) 42.Dc4 forserer et sluttspill som hvit burde vinne uten problemer. Tårnet kan ikke forsvare bøndene mot to springere.

40...g6 41.Kf2 Te6 42.Dh3+ Kg8 43.Db3 Dc5+ 44.Kf3 De5 45.Dc4?

Hvit forbereder Sd4, men 45.Sd4 vinner umiddelbart. Jeg antar at hvit reagerer på påkjenningen over at partiet fortsatte, med

å regne færre og færre varianter.

45...gxf5 46.Sxf5

Kanskje hvit overså at 46.gxf5 De3+ fulgt av De2+ i neste trekk frigjør tårnet fra bindingen og burde vinne.

46...Kf8 47.Dc8+ Kf7 48.Dd7+ Kg6

49.Dd3 Tf6 50.Dd2 Te6 51.Dh6+

Hvit kunne ha ventet, med 51.Dd3.

51...Kf7 52.Dd2 De4+ 53.Kg3??

53.Kf2 og det er ikke sikkert om sort står til vinst. Hvits motspill mot kongen burde gi ham utmerkede remissjanser: 53...Dxg4 54.Sh6+ Txb6 55.Dxb6 Dd4+ 56.Kf3 ser ut til å gå mot remis, og det intrikate 53...Tc6 54.Dd7+ Kf6 {54...Kf8 55.Dg7+ Ke8 56.Dg8+ Kd7 57.Dh7+ Kd8 {57...Ke6 58.De7+ Kd5 59.Se3+ Kd4 60.Sf5+ Kd3? 61.Dd7+ med påfølgende springergaffel} 58.Dg8+ Kc7 59.Df7+ Kb8 60.Df8+ med evig sjakk} 55.Dg7+ Ke6 56.Sd4+ viser at det fortsatt er mye slit igjen.

53...De1+

Det sorte tårnet vil sørge for en fribonde på dronningfløyen med lett vinst.

0-1

Det er naturlig nok en stor påkjennning, både fysisk og psykisk, å stå til vinst mot en sterkere spiller, og ingen er immun mot dette. Ved å studere slike partier, særlig et av sine egne, kan man avdekke svakheter, som deretter kan bekjempes. Hadde vår David holdt hodet kaldt, hatt mer øvelse i å regne varianter (noe som styrker selvtiliten) og beholdt konsentrasjon på brettet, heller enn på klokken - ting som vil hjelpe enhver spiller - ville han nok ha overvunnet denne Goliaten.

Det må legges til at Hammari var sporty nok til å rykke opp en klasse i Alta Grand Prix, for å unngå at det ble walk-over i øverste klasse, og leverte et uventet godt resultat.

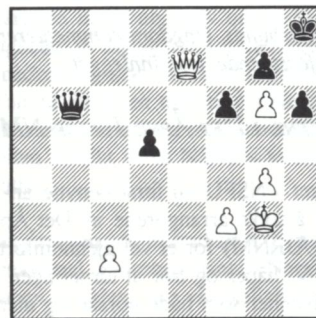
Og til slutt - til dem som har bedt om oppgaver - noe å tygge på til neste sjakkblad. Her er to oppgaver som gir grunn for dype

analyser, altså en helt annen type øvelse enn den du finner i "Kombinasjoner".

Den første oppgaven er et sluttspill som presenteres i Mark Dvoretiski's utmerkede bok *Secrets of Grandmaster Training*, som anmeldes på side 34. Han spør om hvit, som kunne ha fremtvunget denne stillingen i et hengeparti, burde ha gjort det. De som ikke kan vente helt til neste NSb på Dvoretiski's konklusjoner, får kjøpe boken.

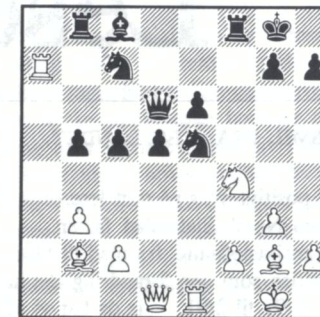
Diagram nr. 2 viser en kritisk stilling fra et nylig spilt parti. Hvit har ofret bonde, og sort må foreta et vanskelig valg. Hvordan kan han best stoppe hvits press på syvenderaden og langs den lange sorte diagonalen? Har hvit nok kompensasjon for bonden, og hvordan skal sort forsvare seg? Lesere som sender inn analyseforslag til stilling nr. 2, kan vinne premier. Disse er donert av NSF, og er forundringspakker bestående av assorterte utenlandske sjakkblader. 999 gram går til beste helhetlige analyse, 499 gram til beste analyse i relasjon til innsenderens rating og 249 gram til den mest originale (og samtidig fornuftige) analysen eller fordeles ved loddtrekning, alt avhengig av hvor mange som svarer. Alle kan vinne, så finn frem brett og brikker og send svaret til NSb, Frenningsvei 3, 0588 Oslo 5.

OPPGAVE #1

Fra Dvoretiski's bok. Sort trekker.

OPPGAVE #2

Midtspillanalyse. Sort trekker.

Sjakk er...

Sjakk er en kamp. - Emanuel Lasker

Sjakk er et spill. - Boris Spasskij

Sjakk er fantasi. - David Bronstein

Sjakk er arbeid. - Walter Browne

Sjakk er meg. - Salvador Dali

- Chess Addict -

RUSSISKE SJAKKSETT

Brett, rullbare (ruter 55x55) kr 35,-

Brikker (kongehøyde 90 mm) kr 65,-
Sjakkur kr 110,-

Komplett sett kr 200,-

Porto og oppkravsgebyr kommer i tillegg. Henvendelse: Vadsø SK v/O. G. Malin, Myrullvn. 10, 9800 Vadsø, tlf. 085 52806 (etter kl 17).

Lesersider

SKJÆVT SMIL FRA VESTLANDET.

Takk for et positivt svar på mitt leserbrev i nr. 2/91. Dersom Norsk Sjakkblad får en tilsvarende ansiktsløftning fra blad til blad fremover i tiden som den forandring det har vært fra nr. 1/91 til 2/91, – ja da har vi all grunn til, i fremtiden, å se sjakkbladet imøte med glede.

Ellers synes jeg nok at navnet mitt kunne vært skrevet riktig. Etternavnet mitt skrives: Skjæveland. (med æ, ikke e)

Lykke til med arbeidet videre.

Med hilsen Rogaland Sjakkrrets
v/ Olav Skjæveland

SKANDALØST HØYE STARTKONTINGENTER I DET ÅPNE JUNIOR-NM

Det var med glede og forventning man kort tid tilbake mottok nyheten om at OSS/OSSU/OOS i år ville arrangere en lenge etterlengtet internasjonal juniorturnering i Norge. I ettertid må vi dessverre konstatere at ikke alle sider ved arrangementet fungerte like bra.

Det mest groteske eksempelet var uten tvil de altfor høye startkontingentene.

I mesterskapets innbydelse heter det bl.a. at arrangøren i tillegg til en sterkest mulig turnering også ønsker størst mulig bredde. Disse fine formuleringene står i grell kontrast til det faktum at en spiller med under 1500 i rating måtte ut med 500 kr – femhundre kroner – for å delta i turneringen. Startkontingenten var den samme uansett alder (men ikke uansett rating!), og rammet således de yngste spillerne ekstra hardt. Dette resulterte igjen i at 2 – to – lilleputter deltok i turneringen. Blant kadettene var oppmøtet noe bedre – hele tre norske kadetter deltok. Hvor høyt arrangørene prioriterte bredden, ble klart understreket av

følgende uttalelse:

"Dessverre er det med en del dårlige norske juniorer i turneringen. Men de har virkelig fått betale for å være med!"

Sitatet skriver seg fra en OSS-leder turneringens åpningsdag, og taler for seg selv.

Til sammenligning: Under forrige internasjonale juniorturnering i Norge (Oslo 1986) var startkontingenten 150 kr, uansett rating. I 1989 er altså beløpet øket med mer enn 300% for de med lavest rating. Hvilke hensyn tilsier en så kraftig økning? Det er et uomtvistelig faktum at mange juniorer som egentlig gjerne ville deltatt i turneringen fant startkontingenten totalt uspiselig, og dermed valgte andre gjøremål i påsken.

ER Sjakk-Norge tjent med en slik utvikling?
ER toppsjakken viktigere enn tilbudet til bredden av de norske sjakkspillere?
Etter vår mening må svaret på begge disse spørsmålene bli et klart NEI.

Med de beste ønsker for sjakkens fremtid

Tord Romstad Källqvist
Hans Olav Lahlum
Helge Andreas Nordahl

*Norges Sjakkforbunds Ungdom kommenterer
her det ovenforstående leserinnlegget:*

STARTAVGIFTENE I DET ÅPNE JUNIOR-NM

Forbundsstyret i NSFU vil først benytte anledningen til å takke arrangørene av Det Åpne Junior-NM (ÅJRN) for et vel gjennomført mesterskap. Vi håper og tror at turneringen blir en årlig begivenhet som både norske og utenlandske juniorer ser frem til å delta i.

NSFU har forståelse for at noen reagerer på nivået på startavgiftene i turneringen, men et

sted bør grensen gå for usakligheter. Vi håper ikke at uttrykk som "skandaløst høye", "det mest groteske eksempelet", "grell kontrast" og "totalt uspiselig" vil prege en evt. debatt om startavgiftene. At en i verste fall privat spøkefull bemerkning fra en OSS-leder offentliggjøres i NSb, og brukes som "bevis" for at arrangørene ikke prioriterte bredden, får vi bare beklage og ta til etterretning.

Følgende redegjørelse vil forhåpentligvis klarlegge hva forbundsstyret mener om ÅJRN og nivået på startavgiftene i turneringen.

Formålet med ÅJRN er først og fremst å få til en sterk internasjonal juniorturnering i Norge. Dette betyr at man primært ønsker å få samlet sterke utlendinger og bredden av den norske junioreliten. Dette forhindrer selvfølgelig ikke at også vanlige NSFU-medlemmer kan delta i en viss utstrekning. Innen NSF er de internasjonale turneringene på Gausdal nærliggende å sammeligne ÅJRN med, i den forstand at hovedformålet er å samle toppeliten, men samtidig får noen uten internasjonal rating også anledning til å delta.

Man spør seg om toppsjakken er viktigere enn tilbudet til bredden av norsk sjakkspillere. Svaret på dette spørsmålet er så absolutt nei. Både toppsjakk og bredde er viktig, og NSFU forsøker etter beste evne å ivareta begge disse områdene. Tilbudet til bredden av NSFU-medlemmer har økt betraktelig de seneste år, bl. a. ved opprettelsen av BGP og KGP. Tilbudet til junioreliten har ikke hatt en tilsvarende utvikling, selv om norske juniorers muligheter til deltagelse i turneringer utenlands har bedret seg noe. At noen angriper NSFU for at man nå får til en turnering i Norge som i første rekke retter seg mot junioreliten vitner om liten innsikt i hva NSFU's totale virksomhet omfatter.

En av årsakene til at tradisjonen med en årlig internasjonal juniorturnering i Norge opphørte for noen år siden, var vanskeligheter med å finansiere turneringene. Det er vanskelig og arbeidskrevende å skaffe støtte og sponsor midler i den økonomiske situasjonen Norge er i dag, og vi må derfor innstille oss på at en

vesentlig del av finansieringsgrunnlaget for ÅJRN må bli startavgiftene.

Årsaken til at startavgiftene er differensiert etter rating skulle vel fremgå av det som allerede er sagt. NSFU kan dessverre ikke invitere sterke utenlandske juniorer til en turnering hvor gjennomsnittet av NSFU's medlemmer utgjør hovedtyngden av deltagerne. I så måte var den norske deltagelsen i ÅJRN 1991 meget bra. Den linjen som ble fulgt i år vil vi derfor i hovedsak føre videre til et forhåpentligvis enda bedre mesterskap i 1992.

For NSFU
Dag Lauvås
Leder

Sigmund Salamonsen
Turneringssjef

Sjakkforum!

Norsk Sjakkblad inviterer sine lesere til å sende inn alle mulige spørsmål om sjakk: Om åpningsvarianter, sluttspillteknikk, sjakkpsykologi, kinkigheter man har støtt på i egne partier eller andre ting som er forvirrende. IM'ene Berge Østenstad, Einar Gausel, Rune Djurhuus og Ivar Bern samt ansvarlig redaktør har allerede sagt seg villig til å delta i ekspertpanelet, og venter nå på floker som må greies ut. Skriv inn og gi oss noe å tygge på!

Nils Ragnar Grotnes 1 - Bulgaria 0

Norsk Sjakkblad har fått høre at kombinasjon nr. 6 i NSb 2/91 har en fatal mangel. Den oppsiktsvekkende "taktiske parademarsjen" mellom bulgarene Mitov og V. Popov blir gjendrevet av: 1...De5 2. Da3 De1 3.Da8+ Kc7 4.Da5+ Kb8 5. Dd8+!! og sort må velge mellom 5...Txd8 6.Txe1 med en bonde for lite, eller 5...Ka7 og hvit kan enten repetere stillingen eller forsøke 6.Ld4+ c5 7.Da5+ Kb8 8.Txe1!? Skarpt iaktatt av NRG, og en påminnelse om hvor risikabelt taktisk spill kan være.

Norges OL-historie

Vi har nå kommet frem til siste kapittel i Ragnar Hoens erindringer fra sjakkolympiadene. Vi sier takk for følget og overlater ordet til kapteinen selv:

OL I LUZERN

Sjakkolympiaden i Sveits ble historisk da forbundet sa ja til å delta i den 10. kvinne-olympiaden i sjakk. Det var 25 år siden sist, og gamle Norge sendte en større tropp enn noen gang. Æren for at Norge stilte med damelag tilfaller selvsagt forbundets president Alf Øverås og hans styre.

Herrelaget fikk dette utseende etter forfall fra IM Leif Øgaard og Bjørn Tiller: IM Knut J. Helmers, Sverre Heim, IM Arne Gulbrandsen, Simen Agdestein, Richard Bjerke og Ragnar Hoen. Damelaget stilte følgende slagorden: Mary Klingen, Ingrid Dahl, Trude Birkestrand og Liv Trude Kumle. Lagleder var Øystein Brekke.

Simen Agdestein (delte førsteplassen i NM med Bjørn Tiller) var bare 15 år og den yngste gjennom tidene som har representert Norge i olympiadene.

På damesiden var Mary Klingen den eneste som hadde internasjonal erfaring gjennom utallige turneringer. Hun var vår eneste aktive kvinnelige spiller og flerårig norgesmester for damer. Ingrid Dahl fikk sin internasjonale debut i den første verdenscupen for jenter under 20 år i Jugoslavia tidligere på året. Det ble arrangert en uttagningsturnering, der de fire første ble tatt ut og reiste.

Det norske laget ankom Luzern med fly og det skulle vise seg at det ble en rekordolympiade med 92 og 45 lag i henholdsvis herre- og dame-ol. Turneringen ble spilt i tiden 30/10-15/11 og ble avviklet i en sportshall som ga tilstrek-

kelig god plass. Det var tolv år siden Sveits arrangerte sjakkolympiaden i Lugano og vi kan si at dette arrangementet var langt bedre.

Det norske herrelaget fikk en hyggelig slutt-plassering med 24. plass og 30½ poeng. Vårt kvinnelag besatte 39.-41. plass og oppnådde 18½ poeng.

Vi tar en titt på nasjonsoppgjørene:

Norge startet med å slå Honduras 3½-½, for deretter å tape 1½-2½ mot arvefienden, Polen. Et uavgjort resultat mot Paraguay, tap for Helmers mot farlige IM Franco og seier for Hoen. Seier mot Belgia 2½-1½, og tap for Frankrike 1½-2½. Helmers slo IM Haik. I 6. runde slo Norge Mexico 3-1. Tap for Spania 1½-2½ der Simen slo IM Sanz etter 38 trekk. Seier i 8. og 9. runde mot Chile og Venezuela med henholdsvis 3-1 og 2½-1½. Helmers og Simen sørget for to raske vinster i disse oppgjørene.

Mot våre nordiske naboer Finland og Danmark ble det seier og tap med henholdsvis 2½-1½ og 1½-2½. Norge fikk kjørt seg mot Australia og Argentina. Helmers berget oss ved å slå IM Rogers, remis ved Heim. Simen vant mot argentineren IM Hase og reddet oss fra stort nederlag. Undertegnede av slo remis mot Rubinetti i meget god stilling. Ingen god dag for Norge. I 14. og siste runde slo Norge India med 3-1. Seier til Helmers og Heim.

Mot slutten av turneringen (11.11) fikk spillerne melding om Leonid Bresjnevs død. Før klokken ble satt igang den ettermiddagen var det 1 minutt stillhet i turneringssalen for den sovjetiske statslederen.

Simen Agdestein spilte utrolig bra og sørget for å ta sitt første IM-napp. Med 9 poeng av 12 mulige sto Simen for et verdig resultat på lik linje med Helmers' prestasjon. (Simen var den fjerde nordmann som tok IM-napp i OL,

etter Aage Vestøl, Arne Zwaig og Erling Kristiansen.)

Knut J Helmers har selvsagt forsvart sin IM-tittel i flere olympiader. Vi kan tilføye at Helmers bare var 0,7 poeng fra stormesternapp. Knuts ELO-prestasjon var 2550. Bare Svein Johannessen har tidligere gjort noe lignende på førstebord.

Damelaget klarte seg bedre enn ventet. De slo Belgia, Venezuela, New Zealand, Zambia og Trinidad og Tobago. Uavgjort (1½-1½) oppnådde de mot etablerte nasjoner som Sveits A og Irland.

Sovjet med Karpov og Kasparov i spissen vant overlegent med 42½ poeng. Forøvrig stilte de med Polugajevskij, Beljavskij, Tal og Jusupov. Tsjekkoslovakia kom på 2. plass med 36 p. og deretter fulgte USA med 35½.

De øvrige nordiske nasjonene fikk følgende plasseringer: 8. Danmark, 16. Sverige, 23. Island og 25. Finland.

THESSALONIKI 1984

Det var første gang i FIDE's historie at grekerne arrangerte en sjakkolympiade. Thessaloniki er grunnlagt av Aleksander den store (og gitt navn etter hans halvsøster). Det var kanskje ikke så rart at også sjakk-OL ble lagt til Hellas, siden de første sommerleker i moderne tid ble arrangert på gresk jord for 100 år siden. OL ble arrangert i tiden 18.11-05.12.

Norge sendte en stor tropp nedover hvor Norges nye stjerne, Simen Agdestein, var satt på førstebord. Det var et bra lag, som stilte 1 følgende slagorden: IM Simen Agdestein, IM Knut Helmers, IM Leif Øgaard, FM Sverre Heim, Berge Østenstad og Espen Agdestein.

Berge Østenstad var årets norgesmester, og

Espens 2. plass i NM ble utslagsgivende for en OL-billett. De øvrige fire var kvalifisert pga sin spillstyrke og ELO-tall.

På damelaget hadde Ingrid Dahl inntatt førstebordet foran Mary Klingen, Anne de Linde og Sylvia Johnsen.

Flere overraskende resultater og prestasjoner ble bokført under denne olympiaden.

Simen Agdestein erobret, som første nordmann noensinne, stormesterintegning i en olympiade. Dette skjedde etter meget godt spill, og Simen måtte slå GM Hort (2605), Tsjekkoslovakia og GM Quinteros (2495) for å klare det, og fikk 8½/11. Ingen tvil om at han reddet Norges ære med 77% score og bronsemedalje på 1. bord. Det er ikke mange 17-åringer som har tatt GM-napp i olympisk sammenheng opp gjennom årene.

Sverre Heim scoret 7 poeng av 11 mulige og bidro sterkt til at Norge plasserte seg på 23.-25. plass. Heim gikk under navnet "jermannen" pga av sin utrolig sterke fysikk, og, ikke minst, sin dristighet og hardhet som profesjonell fallskjermhopper. Heim har uttalt følgende om sine sjakklige aktiviteter: "Jeg er reinspikka amatør". Vi kan si at han representerer den siste av amatørerne i norsk toppsjakks mangeårige historie. Sverre Heim var lagkaptein.

Damelaget stod også for en overraskende plassering; de endte på 22.-27. plass. Anne de Linde ble toppscorer med 7/11.

Når vi ser litt på nasjonsoppgjørene for herrelaget, viser de en jevnhet hele veien, uten de helt store svingningene. Flere av våre spillere viste dårlig form, dessuten var ikke omstendighetene under olympiaden av beste merke. Vi tenker bl.a. på forurensningen som

Resultater fra Luzern 1982

1. Knut J Helmers	8/12	4. Simen Agdestein	9/12	1. MaryKlingen	3/10
2. Sverre Heim	7/12	5. Richard Bjerke	2½/7	2. Ingrid Dahl	4½/10
3. Arne V Gulbrandsen	1/5	6. Ragnar Hoen	3/8	3. Trude Birkestrand	5½/10
				4. Liv Trude Kumle	4/9

lå som et tåketeppe over byen, og den enorme biltrafikken der spillerne bodde. Laget var rangert som nr. 18, og sluttresultatet var nok en skuffelse for spillerne.

Norge slo Pakistan, Irland, Tyrkia, Sveits, New Zealand og Belgia. Uavgjort ble det mot Chile, India og Columbia. Tap for Tsjekkoslovakia, Italia, Indonesia, Portugal og Argentina. Det disse nasjonene har felles, er at de slo Norge 2½-1½.

Sovjet vant med 41 poeng foran England (37) og USA (35). Island besatte 15. plassen med 31½ poeng, Danmark kom på 19. plass og Sverige tok 25. plassen med samme poengsum som Norge. Svenskene startet glimrende med 2-2 mot Sovjet, men falt av lasset underveis. En merkelig kurve! Finland endte på 40. plass.

I kvinneklassen vant Sovjet foran Bulgaria og Romania. Sverige ble nr. 15, Danmark og Norge nr. 22-27 mens Finland og Island endte på 28.-33. plassen.

DUBAI 1986

Norge sendte ikke lag til De Forente Arabiske Emirater.

NSF's president Tom J. Johannesen og hans styre begrunnet sitt standpunkt med at de stilte seg solidarisk med Israel, som ikke fikk innreisevisum til landet. Sverige og Danmark gjorde felles sak med Norge, og man kan i ettertid spørre seg om dette var en klok beslutning. Det skulle vise seg at olympiaden hadde rekorddeltagelse, med 107 nasjoner på herresiden, og 49 på kvinnesiden. Det var altså ingen nordisk enighet. Finland og Island gikk sine egne veier ved deltagelse i Dubai.

Ifølge ekspertene var OL-arrangementet i

Dubai det tredje beste som har vært avholdt. Fortsatt rager Havana 1966 og Leipzig 1960 på toppen over de olympiadene som anses som mest vellykte i sjakk-OL's historie.

THESSALONIKI 1988

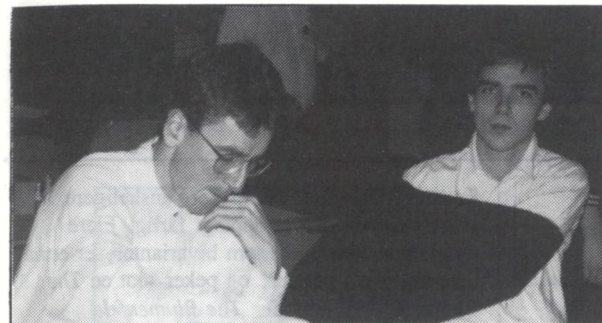
Etter fire år stilte Norge igjen opp med et lag, som på papiret er et av de høyest ratede lag vi noengang har sendt til OL. Agdesteins ELO-tall (2595) trakk selvsagt lagets samlede ELO-tall høyt til værs. IM Jonathan Tisdall (2460), amerikansk statsborger, fikk for første gang delta på et norsk OL-lag, pga sitt lange opphold i Norge. Det hadde tidligere stått strid om Tisdall kunne delta eller ikke, men nå var alle formaliteter ryddet av veien. Det var et ungt lag, med hele fem debutanter.

Simen var norgesmester i særklasse. Tisdall, Djurhuus og Østenstad fulgte deretter. Disse første fire var kvalifisert gjennom sine plasseringer. Laget stilte i denne slagorden: GM Simen Agdestein (2595), IM Jonathan Tisdall (2460), Rune Djurhuus (2305), IM Einar Gausel (2410), Petter Haugli (2330) og Ivar Bern. Østenstad meldte forfall i 12. time.

Vårt damelag fikk problemer i starten ved at Norges Sjakkforbund sa nei til norsk deltagelse. Det ble imidlertid satt igang krone-rulling for å få sendt avgårde et norsk damelag, og folk betalte gladelig for at dette skulle gå i orden. Jan Egil Fjeld var primus motor for aksjonskomiteen. Forbundet hadde ikke penger, ble det sagt.

Laget bestod av Ingrid Dahl (2055), Marianne Hagen (1623), Anne de Linde (2020) og Sylvia Johnsen (1534). Debutant var Marianne Hagen. Lagleder for begge lagene var Ragnar Hoen.

Turneringen ble avviklet i tiden 12.11-30.11 i

To av forgrunnsfigurene i norsk sjakk på åttitallet: Simen Agdestein og Berge Østenstad

OL-arenaen som lå sentralt i byen. Vi ble rammet av den samme miljøforurensningen og bråket som fire år tidligere; forhold som sjakkspillere aldri tidligere har spilt under. At fire av lagets spillere var fullstendig ute av form bidro også sterkt til en svak slutt-plassering.

Det er ingen tvil om at det fantes oppmuntrende nasjonsoppgjør, men det hele forsvant i den "berømte" Finlandsmatchen i siste runde hvor Norge tapte knøpent. Det betydde 10-15 plasser nedover på slutttabellen.

Norge beseiret Japan, Uruguay, Hellas B, Tyrkia, Østerrike, Egypt og Canada. Uavgjort ble det mot Frankrike og Romania. Tap for Dominikanske Rep., USA, Tsjekkoslovakia, Columbia og Finland.

Til tross for at de norske spillerne jobbet veldig med analyse av partiene etter rundene, og forberedte seg godt til hver enkelt runde, gikk det galt. At Simen Agdestein var så i mediabildet pga sitt fotballengasjement, var også noe som virket inn på laget; norsk TV og en rekke aviser hadde sine folk på plass i byen. Kondisjonssvikt hos flere på laget hadde også mye å si. Lange og harde turneringer krever mye, og rutine fra tidligere OL kommer da godt med.

Simen Agdestein tok 8 av 12 mulige. Han slo GM Gheorghiu, Romania og Ivanov, Canada (eks Sovjet). Petter Haugli oppnådde 68 % score og tok IM-napp. Han spilte aldeles glimrende og var best sammen med Simen. Jonathan Tisdall holdt lett remis mot Boris Spasskij (Frankrike-Norge), men var heller ikke i form og var ikke fornøyd med sin innsats. Det samme kan vi si om Rune, Einar og Bern, som mistet formen halvveis i turneringen. Hauglis tredje napp ga ham IM-tittelen.

Damelaget fikk en oppløftende start ved å tape 2½-½ mot Sovjet. Marianne Hagen holdt remis mot Irina Levitina (2340) i et dramatisk parti hun fort kunne ha vunnet. Ingrid Dahl ble beste spiller med 8½ av 13 mulige. Ingen tvil om at de har forbedret seg kraftig siden sist, og ikke minst fikk de møte sterkere nasjoner enn for fire år siden.

Sovjet vant foran England og Nederland. Sverige tok 12. plassen, Island ble nr. 15, Danmark nr. 19 og Norge nr. 43.

Ungarn vant kvinneolympiaden foran Sovjet og Jugoslavia. Sverige ble nr. 16, Danmark nr. 19 og Norge nr. 38.

Av plasshensyn må vi henvise til gamle nr. av NSb, for de som vil se OL-partier. Red.

Resultater fra Thessaloniki 1984.

1. Simen Agdestein	8½/11	4. Sverre Heim	7/11	1. Ingrid Dahl	5/10
2. Knut J Helmers	5/10	5. Berge Østenstad	2½/6	2. Mary Kligen	5/10
3. Leif Øgaard	4/11	6. Espen Agdestein	3/7	3. Anne de Linde	7/11
				4. Sylvia Johnsen	3/8

Resultater fra Thessaloniki 1988

1. Simen Agdestein	8/12	4. Einar Gausel	3½/9	1. Ingrid Dahl	8½/13
2. Jonathan Tisdall	5/11	5. Petter Haugli	7½/11	2. Marianne Hagen	3/11
3. Rune Djurhuus	3½/9	6. Ivar Bern	1½/4	3. Anne de Linde	5/10
				4. Sylvia Johnsen	4/8

NYE BØKER

Secrets of Chess Training av Mark Dvoretzkij. Forlag: Batsford. 216 sider. Pris: Kr. 155,- Språk: Engelsk.

Det er ingen overdrivelse å hevde at Mark Dvoretzkij er verdens beste sjakktrener. Blant hans elever finner vi kremen av de siste sovjetiske sjakkgenerasjonene: Artur Jusupov, Sergei Dolmatov, Aleksej Dreev... Når en slik mann forteller om sine metoder, og åpner notatbøkene og filene sine, bør man spisse ørene.

Dvoretzkij sier i forordet til boken, som er oversatt fra russisk, at den er beregnet på erfarne spillere, og analyseøvelsene og eksemplene er så menn vanskelige. En hvilken som helst spiller vil nok likevel lære mye av å spille gjennom Dvoretzkij's eksempler, og øvelsene er lærerike selv om man ikke klarer å løse dem fullt ut. Lærere og trenere vil finne spennende ideer og metoder, som kan bearbeides og brukes på elever på alle nivåer.

Til alle som er interessert i å øke sin spillestyrke: Denne boken vil utvilsomt bli en klassiker, og vil påskjønne enhver innsats.

The Blumenfeld Gambit av J. Przewoznik & M. Pein. Forlag: Pergamon Chess. 107 sider. Pris: Ca. 120 kr. Språk: Engelsk

En uvanlig, men stimulerende bok. Et arbeid utført med kjærlighet av den polske IM'en Przewoznik, som prøver å overbevise leseren om at denne heller baktalte åpningen rommer rike og utforskede muligheter. Boken er grundig gjennomarbeidet og gir en utmerket historisk oversikt over gambittens utvikling, der partiene som forårsaket visse varianter vekslende popularitet, bli vist.

Forfatteren har åpnet sine private notater for publikum og forsyner dermed leseren med original analyse og ferske ideer, noe som gjør boken mer attraktiv.

Er åpningen sunn? Det er det vanskeligere å svare på, men den er opplagt farlig. Flere fengslende ideer, gitt som bivarianter, er ennå ikke utprøvd i praksis, og peker mot en *The Blumenfeld Gambit II*. *The Blumenfeld Gambit* vil fenge den som leter etter en komplisert og relativt lite utforsket åpning, men som "heltidsforsvar" bare for den helfrelste.

Gewinnen mit dem Colle System av Ken Smith og John Hall. Forlag: Das Schach-Archiv - Hamburg. 229 sider. Pris: Ca. 140 kr. Språk: Tysk

Dette er en oversettelse fra det amerikanske forlaget "Chess Digest". Boken er adressert til klubbspillere og har som intensjon å lære bort et åpningssystem som kan brukes mot alt. Systemet er rolig og relativt enkelt å forstå, og siden det ikke har de skarpeste variantene, er det lett å undervurdere det.

Derfor har boken, som presenterer ideer og åpningens sterke sider, blitt ganske populær. Ulempen er at Colle-systemet ikke er så bra som forfatterne indikerer - da ville flere stormestere ha spilt det.

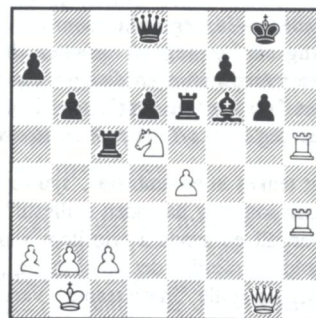
Boken er logisk oppbygget, med kapitler både om Colle-systemets historiske utvikling og med lange utredninger om tematiske partier. Hvis leseren ikke forventer å vinne med hvit (med Colle), og tar forfatternes overdimensjonerte entusiasme med en klype salt, vil boken gi et godt våpen til dem som raskt vil skaffe seg et åpningsrepertoar med hvit. Kandidatfinalist Artur Jusupov spiller fortsatt Colle... JT

Annonse

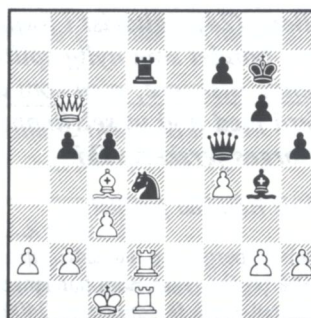
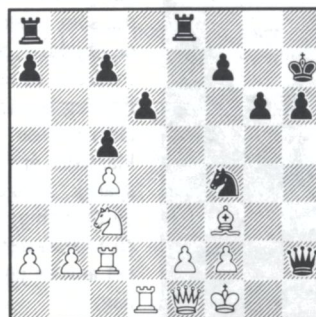
UNG IM

interessert i Østlandsseriespill for 1. divisjonsklubb med solid økonomi. Ring 02-711340 e. kl. 17 og spør etter Rune.

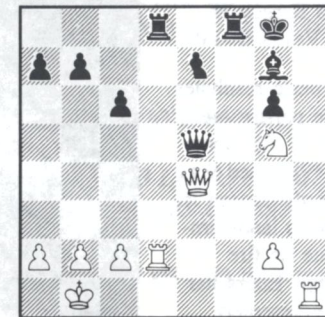
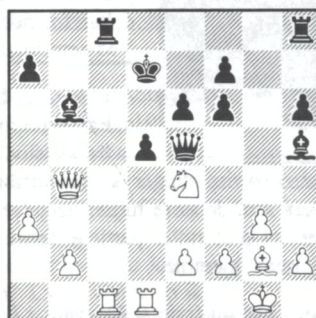
?? Kombinasjoner !!

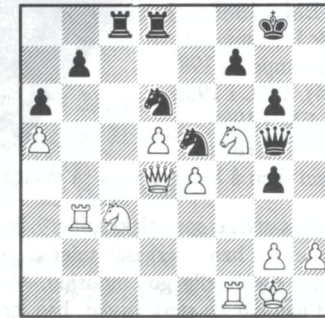
1. Dvoiris - Feher
Budapest 1991

3. Friedlman - Thornblom
Stockholm 1933

5. Tauber - Bachmayr
Bad Worishofen 1991

6. I. Szabo - Doda
Constanta 1969

Hvit er i trekket i nummer 1, 4, og 5. Sort trekker først i de resterende stillingene. Løsninger på side 45.

Brev fra Vestlandet:

Best i vest

Ivar Bern (24) - gitarist i Swamp Babies, bandet som nylig spilte for 28 betalende tilskuere, men som like fullt er i ferd med å gi ut selvfinansiert LP - er Norges ferskeste IM.

Thor Geir Harestad forteller.

Betegnelsen bergenser har aldri vært tilstrekkelig til å bli IM. Ivar Bern har lenge slitt med sitt ELO-tall for å få det opp på 2400, slik at IM-tittelen kan føyes til foran navnet. Den hyggelige, unge mannen fra Bergen er første Vestlands-IM.

Berns beste resultater de siste par-tre årene: Vinner av Det åpne NM i 1989 med 9 av 9, to tredjeplasser fra de siste to landsturneringene og fire IM-napp. Ellers har Bern representert Norge i junior-VM i 1987 (7 av 13), junior-EM i 1988 (6½ av 13) og i 5-landskampen i 1987 (4 av 4). I OL i 1988 og lag-EM i 1989 fikk Bern se Hellas og Israel uten å kvittere med så mange poeng.

Ivar Berns styrke som sjakkspiller? Bern mener selv at hans sterke sider er posisjonsforståelse og rimelig god intuisjon. Vi kan tilføye at han har en sterk psyke; han lar seg ikke knekke av en dårlig start på en turnering. Og begynner det først å gli, så er Det åpne NM i 1989 et eksempel på at det bare glir og glir!

Men Bern har også sine svake sider som

sjakkspiller? --Ja, jeg er langsom og unøyaktig når jeg regner varianter. Jeg har problemer med min egen disiplin når det skal beregnes "i busker og trær", som Kotov uttrykker seg i boka *Tenk som en stormester*.

Kan det tenkes at en ambisiøs, sjakkspillende bergenser som deg har noen spillestil? --Jeg har ihvertfall en uvane å prioritere sjakkens underholdningsverdi, det vil si at jeg liker å ta sjanser og spille "interessante" varianter.

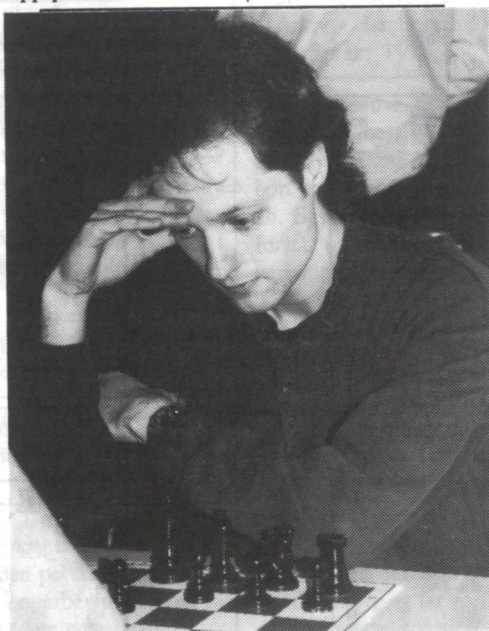
Det betyr at jeg også liker å provosere motstanderen og går gjerne utenom det som måtte være de objektivt beste trekkene til enhver tid. Jeg har f. eks. aldri hatt de klassiske åpningene spansk, kongeindisk og dronninggambit på repertoaret, og det angrer jeg på i dag.

Bern er også en ivrig postsjakkspiller og deltar for tiden i VM-semifinalen.

NIC-base er blitt en del av sjakkfolkets indre sjelsliv. Data-

baser med partisamlinger kjøpes fortløpende etterhvert som de store turneringene er avvirket... Og så ruller partiene frem på dataskjermen hjemme.

Ivar Bern har sin faste sjakkspalte i *Bergens Tidende* og psykologi grunnfag er for tiden Berns andre gjøremål - uten det helt store tempoet i progresjonen, ifølge Bern selv. En del av både sjel og legeme legger nemlig Bern igjen i Bergens Schakkklubb, som har 45

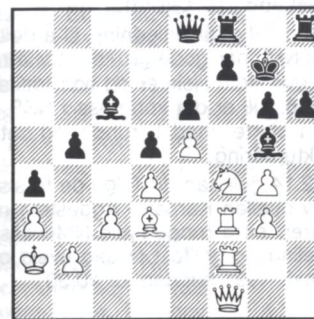

medlemmer og åpent i klubben tirsdag, onsdag og søndag.

Planer og idéer for fremtida, Ivar Bern? --Det mest realistiske mål er å skaffe meg 25 ELO-poeng og bli IM. Turneringstilbudet her på Vestlandet strekker seg vel ikke lenger enn dit. En forutsetning for å satse i Norge, er at en flytter til Oslo og tar med seg det som skjer der. For min del er jeg i dag kanskje for sterkt knyttet til Bergen, og jeg har ingen umiddelbare flytteplaner.

Bern har også tanker om hvordan NSF/NSFU kan satse. --Hva med et sjakkgymnas? Sjakk i den videregående skole, slik danskene [og svenskene, red. anm.] har drevet noen år nå. Danmark tok som kjent nylig gull i begge de to øverste klassene under nordisk mesterskap for ungdom på Færøene.

Til slutt skal vi nyte noen eksempler på Berns "sjakklige luktesans". Han kommenterer selv:

Ivar Bern - Thor Støre
Det åpne NM (8), 1989

Sort har to svakheter i stillingen: f7 - som er under kraftig angrep fra "Aljechins kanon", og b5 - som angripes av løper og dronning. Problemet er hvordan komme videre. 57.Lxg6? Lxf4! virker jo ikke. Gjennombruddet må skje ved hjelp av springeren, men hvor skal den? Svar: b8! 57.Lc2 Ld7 58. Sd3 Le7 59.Sb4 Ld8 Eller 59...Lxb4 60.cxb4 fulgt av Tf3-c3-c5 og Lc2-d3 og b5 faller. 60.Ld3 Thg8 61.Sa6 Lb6 62.Sb8!

Overbelastningen er et faktum. 62...De7 63.Sxd7 Dxd7 64.Lxb5 Da7 65.Le8 1-0

Litt irriterende er det imidlertid at springer-manøveren (fra diagramstillingen) Sf4-g2-e1-c2-b4-a6-b8, som holder trykket mot b5 hele veien, er en smule mer nøyaktig.

Stein Arild Aarland - Ivar Bern
Gausdal Troll Masters (4), 1991

1.c4 g6 2.Sc3 Lg7 3.e4

Aarland planlegger å sette opp det "dumme" Botvinnik-systemet (g3, d3, Lg2, Sge2 osv.), men velger neppe den mest nøyaktige trekkrekkefølgen.

3...Sc6 4.g3 h5!?

Et par partier mot Gausel har lært meg en hel del om hvor mye smerte slike h-bønder kan påføre.

5.Lg2 h4 6.f4

6.Sge2? Se5! 7.d3? h3 er et dårlig alternativ.

6...d6 7.d3 Sf6 8.Sf3 Lg4 9.Le3 Dd7 10.h3 Lxf3 11.Dxf3 hxg3 12.Dxg3 e5 13.Df2 Sh5 14.fxe5

Etter 14.f5 Sf4 15.Lxf4 exf4 tilhører de sorte feltene meg.

14...dxe5 15.Sd5 Sd4 16.h4 c6 17.Lh3 f5 18.Lxd4 cxd5 19.exf5 0-0!

Utviklingen fullføres og sort overtar initiativet for godt. 20. f6 møtes enkelt med 20...De8.

20.Le3 dxc4 21.dxc4?!

Siste sjansje var 21.0-0-0 cxd3, men sort står overlegent.

21...Sf4! 22.Dd2! Sd3+!

22...Dxd2+ 23.Kxd2 Sxh3 24.f6! og remis er et sannsynlig resultat.

23.Ke2 Tad8 24.Lg5 Dc6! 25.Lxd8 Txd8 26.Tad1 De4+ 27.De3 Sf4+ 28.Kf2 Dc2+ 29.Kf3 Txd1 30.Txd1 Dxd1+ 31.Kg3 Dh1 32.fxg6 Dxh3+ 33.Kf2 0-1

Gjøvik NM 1991

Vi minner om sommerens store sjakkfest på Gjøvik.

Alle klubber har fått tilsendt tre brosjyrer som forteller om tilbudene våre: Innbydelsen, Ledsager- og fritidsprogrammet og Innkvarteringsbrosjyren.

Matchen Karpov - Agdestein

er kommet til siden vi trykket en innbydelse i Norsk Sjakkblad nr. 1. Denne begivenheten finner sted i Gjøvik kino i dagene 10.-13. juli, med start av partiene hver dag kl. 14.00 og kommentarer i et kinolokale ved siden av fra kl. 15.00.

Anatolij Karpov

holder en simultanoppvisning mot 30 spillere tirsdag 9/7 kl. 10.30. Vi har sendt tilbud til klubbene og tilbyr også få plasser direkte til noen av dere som ringer 061/71398 innen 31. mai. Minstprisen er satt til kr. 500.

NM-programmet

Vi har revidert spilleplanen for å gi deltagerne best mulig anledning til å følge stormesterduellen som publikum. De ordinære NM-rundene spilles nå slik:

Søndag 7/7 13.30 Åpning i Gjøvik kino
15-21 1. runde

Mandag 8/7 10-14 2. runde
17-21 3. runde

Tirsdag 9/7 16-22 4. runde
Onsdag 10/7 09-13 5. runde
19-23 6. runde

Torsdag 11/7 10-16 7. runde
Fredag 12/7 10-16 8. runde

Lørdag 13/7 10- 9. runde
Hengepartisesjoner i tillegg. Eliteklassen spiller på samme tid, men starter opp lørdag 6/7 og har onsdag kveld bare hengepartier. Litt annet program for lilleputt, miniputt, hobby og veteran.

Ledsager- og fritidsprogrammet

vårt er mer omfattende enn det du tidligere har sett i et sjakk-NM. For familiemennesker bør det varierte programmet for store og små

ikke-spillende familiemedlemmer (fra utflukter til lekepark for barn) være et godt argument for å reise til Gjøvik. Programmet gir også sjakklig og ikke-sjakklig rekreasjon for deg som deltar i selve NM-turneringen.

Innkvarteringstilbudet

ble sendt ut i egen brosjyre alt i høst. Mange plasser er nå bortbestilt, bl. a. alle hyttene på Vikodden og Hovdetun. Men vi har mye annen bra innkvartering som Rica Hotel, Gjøvik hotel, Tranberg Gjestegård, Hovdetun Vandrerhjem, studenthybler og det aller enkleste på en skole i byen. I tillegg til det som står i brosjyren, kan vi også tilby hytter på Sveastranda Camping, 13 km nord for Gjøvik. Ring Per Hansen, tlf. 061 86211, for bestilling av innkvartering.

"Sjakk-weekend" på Gjøvik

Også du som ikke får anledning til å delta i årets sjakk-NM, har gode grunner for å ta turen til Gjøvik som tilskuer og som deltager. *Alt lørdag 6. juli er det kongress i NSF, eliteklassen starter med 1. runde, og det er en lynsjakkturnering.

*I helga 12.14. juli kan du følge de to siste partiene av duellen Karpov - Agdestein med kommentarer, siste runde i alle NM-klasser, premieutdeling og grillfest lørdag kveld og NM i lynsjakk 1991 søndag kl. 10.30.

Påmelding og registrering

Påmelding skjer fortrinnsvis gjennom klubben på utsendt skjema, men individuell påmelding er også mulig. Unngå tilleggsavgift ved påmelding og betaling før ordinær frist 1. juni. Alle må huske å registrere seg på Gjøvik gård enten 5/7 kl. 20-22, 6/7 kl. 09-22 eller 7/7 kl. 09-12 (siste frist).

Mer informasjon

Vi henviser til de tre utsendte brosjyrene. De finnes i klubben, og ekstra eksemplarer kan bestilles. Bestillinger og nærmere opplysninger også gjennom: Sjakk-NM 1991, v/ Cato el. Hans Olav Lahlum, Bassengvn. 28A, 2800 Gjøvik, Tlf. 061 71398. Bankgiro 2010.07.39314. Postgiro 0824.01.10173

Norges Grand Prix

ALTA GRAND PRIX

22.-24. MARS

GRUPPE A

1 Nils R. Grotnes, Brugata	2248	+04 =03 +08 +02 +05	4½
2 Trond Romsdal, Tromsø	1963	+10 +06 +05 -01 +03	4
3 Frode Bull Jæger, Tromsø	2007	+06 =01 +07 +05 -02	3½
4 Pål Røyset, Tromsø 3 5 Jan Arnt Hammari, Alta 2 6 Alf R Andersen, Porsgrunn 2 7 Bjørn Revil, Tromsø 2 8 Jan Arild Dolonen, Vadsø 1½ 9 Ole Smeby, Øksfjord 1½ 10 Håvard Holder, Vadsø 1.			

GRUPPE B

1 Roger Finjord, Øksfjord	1481	+14 +08 =07 +05 +02	4½
2 Harald Oldernes, Vadsø	1316	+09 +05 +04 +07 -01	4
3 Nils Thomas Evanger, Vadsø		-08 +11 +12 +10 +07	4
4 Trond Finjord, Øksfjord 3½ 5 Tore Lyder Johnsen, Vadsø 3 6 Olav Holandsvåg, Vadsø 3 7 Kjell Arne Johansen, Alta 2½ 8 Karl Johan Knutsen, Alta 2 9 Jahn Otto Andersen, Vadsø 2 10 Odd Gunnar Malin, Vadsø 2 11 P Johnsen, Øksfjord 1½ 12 A K Vestre, Øksfjord 1 13 A Vestre, Øksfjord 1 14 F Mariano, Vadsø 1.			

STEINKJER GRAND PRIX

22.-24. MARS

GRUPPE A

1 Jens B. Eilertsen, Steinkjer	2235	=10 +07 +15 +05 +02	4½
2 Arvid Fikseunet, Steinkjer	1836	+16 +03 +06 +04 -01	4
3 Edwin David, Aure	1995	+14 -02 +09 +12 +11	4
4 Terje Lund, Levanger 3½ 5 Hugo Lande, Namsos 3 6 Martin Andersen, Orkdal 3 7 Haavard Holmen, Steinkjer 3 8 Ove R Holmen, Steinkjer 3 9 Eldin David, Aure 3 10 Frode Lilleveld, Mo 2½ 11 L Nybrott, Surnadal 2½ 12 A Angelsen, Mo 2 13 O Høe, Steinkjer 2 14 Ø Ukkelberg, Steinkjer 2 15 S Viken, Namsos 1 16 S Endresen, Mo 1 17 A Tørum, Stjørdal 1 18 Å Reinås.			

Gruppe B

1 Roar Ulvnes, Steinkjer	1310	+15 +16 +05 +03 +02	5
2 Reidar Tørum, Namsos	1407	+20 +18 +07 +04 -01	4
3 Geir Glørstad, Stjørdal	1497	+30 +06 +08 -01 +07	4
4 Roger Hestø, Brønnøysund 4 5 Ken T Nordtvedt, Namsos 4 6 Kjell A Lilleløkken, Orkdal 3 7 Tormod Ingul, Stjørdal 3 8 Sverre Østgard, Stjernen 3 9 Mathias Ness, Steinkjer 3 10 John A Berg, Namsos 3 11 P E Dahl, Namsos 3 12 K Tørum, Namsos 3 13 H Oppland, Steinkjer 3 14 T Klausen, Brønnøysund 3 15 Trond Solstad, Namsos 3 16 T O Lidal, Stjørdal 2½ 17 E Viken, Namsos 2½ 18 O J Viken, Namsos 2 ½ 19 K Moen, Steinkjer 2 20 M Hammer, Trondhjems 2 21 R Arentz, Arbeidernes 2 22 R Følstad, Steinkjer 2 23 P I Norum, Brønnøysund 2 24 B M Skeide, Stjørdal 2 25 L Teigen, Levanger 2 26 J A Stokkhaug, Stjørdal 2 27 A Sele, Molde 1 28 I M Hansen, Stjørdal 1 29 S Eliassen, Namsos 1 30 A Aune, Steinkjer 1 31 T Solstad, Namsos 1 32 R A Tronsen, Stjørdal 0.			

OSS PASKE GRAND PRIX

22.-24. MARS

GRUPPE A

1 Lars Hjeltnæs, Gjøvik 4½ 2 Øystein Dannevig, OSS 4½ 3 Tommy Sande, OSS 4½ 4 Bjørn Erik Glenne, Nordstrand 4 5 Erik Gausel, OSS 4 6 Ketil Strand, Brugata 4 7 Petter Glenne Stokstad, OSS 3½ 8 Rune Gåsemyr, Hauge 3½ 9 Helge A. Nordahl, Bærum 3½ 10 Trond Botnen, ASKO 3½ 11 K A Karlsen, Brugata 3 ½ 12 C P Kirkebø, Ski 3 13 T Bandari, Drammen 3 14 A B Lund, Nordstrand 3 15 N Engedal, OSS 2½ 16 T W Larsen, Stovner 2½ 17 A Johannesen, OSS 2½ 18 S Kristjansson, Island 2½ 19 J K Hvamstad, Eiker 2 20 T Gravseth, Heggeli 2 21 H O Lahlum, Gjøvik 2 22 R Bøger, Stavanger 1½ 23 H Stormes, OSS 1½ 24 B Ø Burkhalter, Eiker 0.			
--	--	--	--

GRUPPE B

1 Lars Even Andersen, OSS 5½ 2 Tarjei Bekkedal, OSS 5 3 Joakim Solberg, Moss 5 4 Harry Andersen, Sarpsborg 5 5 Morten Lilleøren, Stovner 5 6 Markus Lømo, Fredrikstad 4½ 7 Brynjar Høgsness, Steinkjer 4½ 8 Geir Moseng, OSS 4½, 9 Ivar Bern Hansen, Nordstrand 4½ 10 Roar Flaten, Nordstrand 4 11 T Jørgensen, OSS 4 12 L E Johannesen, OSS 4 13 J Ludvigsen, Fredrikstad 4 14 T I Bjørklund, Stjernen 4 15 T Evensen, 1911 4 16 R Sørensen, Bærum 4 17 T Nilsen, Larvik 4 18 H B Skaar, Stjernen 4 19 A Makatia, Kenya 3½ 20 J Svenske, Strømmen 3½ 21 V Johansen, Caissa 3½ 22 S Sørum, Sjakkameratene 3½ 23 G Berg, Eiker 3½ 24 A I Mathiassen, Eiker 3½ 25 J Wilsbeck, OSS 3 26 H Boland, Skien 3 27 E Parr, Nittedal 3 28 D Digernes, Fyllingsdalen 3 29 E A Lund, Nittedal 3 30 E Lilleseth, Asker 3 31 A H Lund, OSS 3 32 S Hjøberg, OSS 3 33 J Sontum, Stovner 3 34 N Fosli, Stjernen 3 35 J Nilsson, Caissa 3 36 O M Wiig, Stjernen 3 37 R Steffensen, Sicilianerne 3 38 B L Nilson, Caissa 3 39 K Becher, Drammen 3 40 J Olsen, Lillestrøm 3 41 T Hagen, Oksval 2½ 42 O Siljbergåsen, Nordstrand 2½ 43 C Schei, Bærum 2½ 44 T Haugen, Porsgrunn 2½ 45 J Leidland, Egersund 2½ 46 O G Heitun, OSS 2½ 47 B Braude, Sjakkameratene 2½ 48 R Kjellstrøm, OSS 2½ 49 T G Larsen, Larvik 2 50 R Moen, OSS 2 51 A Høyalsvik, Ski 2 52 S B Grimstad, ASKO 2 53 Y Edvardsen, Lillestrøm 2 54 M Svendsen, Lillestrøm 2 55 S Haugen, Brugata 56 G Tveten, Bærum 2 57 T Ellingsen, OSS 2 58 K Olsen, Drammen 2 59 B Havaas, Stjernen 1½ 60 T Buffon, Ski 1½ 61 P Tveten, Bærum 1½ 62 D Lilleøren, OSS 1 63 S Klausen, Bærum 1 64 S Martinsen, Asker 1 65 T Westvang, Stjernen 1 66 F H Ringsgaard, Nittedal 0.

OSS HURTIG GRAND PRIX

28.-29. MARS

1 Ragnar Hoen, OSS 7½ 2 Petter Haugli, Moss 6½ 3 Erling Kristiansen, OSS 6 4 Geir I Henriksen, Tempo 5½ 5 Vidar Takrud, Tempo 5½ 6 Jon F Rørvik, Tempo 5½ 7 Tommy Sande, OSS 5½ 8 Per Omtvedt, Stjernen 5½ 9 Mikael Carlsson, Sverige 5 10 Terje Hoff, Stjernen 5 11 P Hagesæther, Hauge 5 12 E Lilleseth, Asker 5 13 T Nilsen, Ski 4½ 14 P G Stokstad, OSS 4½ 15 A Borch, OSS 4½ 16 R Myhrvold, Hønefoss 4½ 17 G Stray, Moss 4 18 E Parr, Nittedal 4 19 T Bekkedal, Bærum 4 20 T R Wister, NKL 4 21 S Kristjansson, Island 4 22 J Svenske, Strømmen 4 23 T Schaumaun, OSS 3½ 24 T Botnen, ASKO 3½ 25 A Høyberg, Bærum 3½ 26 R Kjellstrøm, OSS 3½ 27 J Myhrvold, Hønefoss 3½ 28 H Hovden, NKL 3 29 T Stene, Sørum 3 30 C Schei, Bærum 3 31 T Westvang, Stjernen 3 32 P Tveten, Bærum 3 33 J B Wilsbeck, OSS 2 ½ 34 M Svendsen, Lillestrøm 2½ 35 R Sørensen, Bærum 2½ 36 O Siljbergåsen, Nordstrand 2 37 T Evensen, 1911 2 38 F A Wister, NKL 1½ 39 R Moen, OSS 1 40 A Iversen 1.

FYLLINGSDALEN GRAND PRIX

12.-14. APRIL

GRUPPE A
1 Ivar Bern, Bergens 2375 +10 +02 +16 +08 +03 +04 6
2 Ole J Valaker, Fyllingsdalen 1907 +15 -01 +12 +23 +09 =03 4½
3 Per Oscar Andersen, Bergens =04 +22 +06 +16 -01 =02 4
4 Eirik Sandal, Fana 1601 =03 +17 +26 =07 +08 -01 4
5 Jan Kr Mathiassen 1772 +wo =06 =09 +17 =12 =11 4
6 Erik Koføed, Fyllingsdalen 4 7 Oddvar Solli, Voss 4 8 Ivar Danielsen, Stravanger 3½ 9 Trond Gabrielsen, Bergens 3½ 10 Tore Kallset, Kr.sund 3½ 11 T M Lien, Fyllingsdalen 3½ 12 R Fyllingen, Fyllingsdalen 3½ 13 B Hanson, Stavanger 3½ 14 R Boger, Stavanger 3 15 I Torvanger, Fyllingsdalen 16 J Saunes, Florø 2½ 17 J Stakseng, Fyllingsdalen 18 T Nilsen, Larvik 2½ 20 E Gatland, Bergens 2½ 21 T Hellebø, Bergens 2½ 22 T Walseth, Fana 23 H Hvide, Bergens 2 24 O Birkestrand, Masfjorden 2 25 E Skodvin, Bergens 2 26 L A Oldernes, Vadsø 26 A Lindland, Voss 1½ 27 S Haugen, Bergens 1

GRUPPE B

1 Leo Deriada, Fyllingsdalen +19 +32 +16 +09 +03 =2 5½
2 Dag Digernes, Fyllingsdalen 1439 +18 -12 =26 +10 +04 =1 5
3 Lasse Lie, Fyllingsdalen 1418 +28 +08 +05 =04 -01 +11 4½
4 Stein Ottosen, Fyllingsdalen 4½ 5 Gunnar Eiken, Fyllingsdalen 4½ 6 Henning Bolstad, Lyderhorn 4½ 7 Roy Inge Johnsen, Bergens 4½ 8 Magnus Solheim, Bergens 4 9 Karl Andre Skare, Bergens 4 10 Kåre Frøystein, Bergens 3½ 11 J P Leidland, Egersund 3½ 12 B H Tvedt, Bergens 3½ 13 O Aalen, Naustdal 3½ 14 N Stuhau, Naustdal 3½ 15 S O Eide, Luster 3½ 16 S Gabrielsen, Bergens 3 17 I Eikeland, Åsane 3 18 G Bjugn, Lyderhorn 3 19 C Torsvik, Bergens 3 20 E Tonning, Bergens 3 21 O H Birkestrand, Masfjorden 3 22 S Bø, Fana 3 23 K M Fagerbakke, Fyllingsdalen 3 24 J R Alfreidson, Bergens 2½ 25 P Fotland, Fana 2½ 26 T G Nordnes, Fyllingsdalen 2 27 V Oppnes, Fyllingsdalen 2 28 L Hope, Voss 2 29 N

Hoff, Fyllingsdalen 2 30 B Lie, Fyllingsdalen 2 31 A Evanger, Fyllingsdalen 2 32 S Kjenner, Fyllingsdalen 1½ 33 I W Nordhaug, Åsane 1½ 34 O Martinussen, Fyllingsdalen 1½ 35 E Bakketun, Fyllingsdalen 1½ 36 R Remme, Fana 1½ 37 E Eikeland, Åsane 1½

SØGNE GRAND PRIX HURTIGSAJAKK

14. APRIL

GRUPPE A

1 Erik Fossan, Sandnes 2220 +09 +08 =03 +06 +04 =02 5
2 Geir Brekka, Kristiansand 1976 +16 -03 +05 +14 +07 =01 4½
3 Jan Vidar Vestly, Sandnes 2077 +14 +02 =01 -04 +10 =06 4
4 Øystein Dannevig, OSS 4 5 Arild Sveta, Sandnes 4 6 Per Ove Egeli, Stavanger 3½ 7 Jack Paulsen, Sandnes 3½ 8 Arild Lauvsnes, Stavanger 3 9 Jan T Hansen, Kr.sand 3 10 Jone Riska Pedersen, Sandnes 3 11 R Gåsemyr, Hauge 3 12 T Sveta, Sandnes 2½ 13 K Ørtoft, Kr.sand 2 14 L Bjornes, Kr.sand 1½ 15 E Lauritzen, Kr.sand 1½ 16 R Bjerkelund, Kr.sand 0

GRUPPE B

1 Ole Ingarth Karlsen, Søgne 1705 +10 +08 +04 +03 -02 +06 5
2 Alf Roger Andersen, Porsgrunn 1700 +09 +06 -03 +08 +01 =04 4½
3 Terje Torgersen, Evje 1663 +12 +14 +02 -01 =06 +11 4½
4 Vette Faag, Mandal 4 5 Pål Andreassen, Kr.sand 4 6 Lasse Aas, Evje 3½ 7 John Arne Salvesen, Mandal 3½ 8 Ross Porter, Stavanger 3 9 Tallak Uberg Nerland, Sandnes 3 10 Rune Dybesland, Mandal 3 11 K J Tørkli, Stavanger 3 12 F Arntsen, Kr.sand 3 13 T Narvøy, Porsgrunn 3 14 Ø Borøy, Søgne 2 15 K Leer-Salvesen, Kr.sand 2 16 E Bjørknes, Stavanger 1½ 17 J Torkelsen, Kr.sand 1½

GRUPPE C

1 Bjarte Leer-Salvesen, Kr.sand 1008 +22 +02 =12 =09 +08 +05 5
2 Håkon Helmersen, Søgne +20 -01 +16 +18 +03 +04 5
3 Tormod Haugen, Porsgrunn +14 +15 +04 =08 -02 +10 4½
4 Stein Roger Fossmo, Stavanger 4 5 Bjørnar Byklum, Kr.sand 4 6 Trygve Enersen, Mandal 4 7 Steinar Nilsen, Søgne 4 8 Eric Torgersen, Evje 3½ 9 Ulf Backstrøm, Mandal 3½ 10 Morten Wendelborg, Porsgrunn 3½ 11 K Johannesen, Mandal 3½ 12 M Jensen, Porsgrunn 3 13 B Furnes, Mandal 3 14 J M Karlsen, Arendal 3 15 H Kaya, Arendal 2½ 16 T Dannevig, OSS 2½ 17 J O Tvede, Arendal 2½ 18 T Løvseth, Arendal 2 19 I Frivold, Arendal 2 20 O Birkeland, Søgne 2 21 A Holen, Søgne 22 E Jensen, Kr.sand 1 23 H Lia, Søgne 1 24 K Bjelland, Søgne 1.

TRONDHJEMS GRAND PRIX

20.-21. APRIL

GRUPPE A

1 Jarle Reite, Arbeidernes 2187 +13 +10 =02 +03 +05 4½
2 Edwin David, Aure 2057 +06 +12 =01 +09 +04 4½
3 Ivar Chavannes, Arbeidernes 2134 +18 +05 +11 ---01 +09 4
4 Eldin David, Aure 3 5 Hans M. Hansen, Surnadal 3 6 Arild Monsøy, Trondhjems 3 7 Stig Viken, Namsos 3 8 Tore Kolås, Trondhjems 3 9 Dag Madsen, Arbeidernes 2½ 10 Torben Myrvold, Arb. 2½ 11 M Andersen, Orkdal 2½ 12 Ø Sørli, Arb. 2 13 Ø Ukkelberg, Steinkjer 2 14 R Hollås, Arb. 2 15 P Chr Ødegaard, Arb. 2 16 P Baggethun, Trondhjems 2 17 I Viken, Namsos 2 18 B Bårdsen, Trondhjems 1½ 19 A Tørum, Stjørdal 1.

GRUPPE B

1 Tormod Ingul, Stjørdal 1440 +19 +05 +03 =02 +08 4½
2 Kjell A Lilleløyken, Orkdal 1545 +26 +07 +14 =01 +04 4½
3 Roar Ulvnes, Steinkjer 1466 +08 +13 ---01 +07 +09 4
4 John Arve Reitan, Arb. 4 5 Olav Skjetnemark, Surnadal 3½ 6 Johnny Pedersen, Trondhjems 3½ 7 Jon Egil Rønstad, Aalesund 3 8 Edvin Dybvik, Arb. 3 9 Geir Glørstad, Stjørdal 3 10 Einar Lindboe, Trondhjems 3 11 T Dahl, Aure 3 12 O A Almskar, Trondhjems 2½ 13 Jon A Stokkhaug, Stjørdal 2½ 14 H Aune, Steinkjer 2½ 15 F Andersen, Orkdal 2½ 16 M Moe, Trondhjems 2½ 17 G Kjørsvik, Aure 2 18 M B Hammer, Trondhjems 2 19 A Sele, Molde 2 20 S Skarra, Trondhjems 21 G H Kiplesund, Aure 2 22 A Lilleng, Arb. 2 23 T Kjørsvik, Aure 1½ 24 J A Berg, Namsos 1½ 25 S Aamodt, Trondhjems 1½ 26 H Auganes, Trondhjems 1 27 Ø Sandvik, Aure 1.

Forbundsnytt

Redigert av Johs. R. Kjeken

NORGES SJAKKFORBUND

Frennings vei 3, 0588 Oslo 5
Telefon (02) 15 12 41
Telefax (02) 71 00 07
Bankgiro 6011.05.33090
Postgiro 0809 5124748
Kontortid man-fre, 09.00-15.00

Kontorsjef: Johs R.Kjeken

All post til forbundet, dets utvalg og komiteer adresseres til forbundskontoret.

Forbundets medlemsavgift 1991 gjennom klubb:
Senior: Kr 150,- Junior/Kadett (født 1971-1977): Kr 75,- Lille- og miniputt (født 1978 og senere): Kr 30,-
Direkte medlemskap koster det dobbelte.
Medlemskapet inkluderer NSb fritt tilsendt.

SENTRALSTYRET

President: Ivar Brede Lie (Grane og Hartfjelldal SK), Bregneveien 7, 8680 Trafors, tlf/fax: 087 81106

Visepresident: Morten Sand (Nordstrand SK) Midtåsen 48A, 1166 Oslo 11, tlf: 02 281611p/336144a, fax: 02 420222a.

Kasserer: Per Nygård (SK Stjernen), Christiesgt 36, 0557 Oslo 5, tlf: 02 357788p/224560a.

Turneringssjef: Øistein Magnussen (Asker SK), Øvre Gjellumvei 30, 1380 Heggedal, tlf. 02796839p/691950a.

Styremedlem: Thor Geir Harestad (Randaberg SK), Agarvn 9, 4070 Randaberg, tlf: 04418343p/ 410811a.

Styremedlem: Tom J. Johanssen (OSS), Hurdalsgt 42B, 2000 Lillestrøm, tlf: 06 818468p/874800a, fax: 06 874640.

Styremedlem (leder for NSFU): Dag Lauvås (Langesund SK), Skaffellvn. 5B, 3072 Sande i Vestfold, tlf: 03 806241

1.varamedlem: Svein Tevasvoll (NKL SK), Th. Kinelsensv 42, 1415 Oppegård, tlf: 02993967p/899595a.

2.varamedlem: Odd Nordheim (Moss SK, Parkvn 20, 1580 Rygge, tlf: 09 260770p/117305a.

NORGES GRAND PRIX 1991-1992.
NGP held fram også neste sesong. Det blir ingen endringar i reglementet, men NSF reserverer seg for at arrangørar må rette seg etter dei pålegg som måtte komme dersom NSF lyk- kast i arbeidet med å skaffe ein sponsor. Sam- anlagtpræmier og avgifter blir fastsett seinare.

ELOKOMITEEN MELDER

at for å vere sikker på få ei turnering rekna frå neste offisielle Elo-liste som kjem i Norsk Sjakkblad nr. 4, må rapporten vere sendt til Norges Sjakkforbund innan den 1. juni.

STIPEND

Sentralstyret har foretatt ei ekstraordinær bevilgning til tre stipend på kr. 4.000, kr. 2.500 og kr. 1.500 til årets norgesmester og til nr. 2 og 3 i eliteklassa under årets NM på Gjøvik. Bevilgninga er gjort for å bringe premiepotten opp på det nivå som har vore vanleg dei siste år.

NSFs KONGRESS 1991.

Vi minner om at denne finn stad laurdag den 6. juli kl. 11.00 på Gjøvik Rådhus i Gjøvik Innkalling er sendt kretsar og klubbar. Alle medlemmer har møte og talerett på kongressen.

NY I NSF's ELITEGRUPPE

Etter søknad frå Oslo Schakselskap er FM Roar Elseth tatt opp som medlem i NSF's Elitegruppe.

Klubbar og kretsar må vere raske til å melde frå om endring av formann og kasserar til forbundet, slik at viktig post kjem fram til rett person.

NSF SØKER ARRANGØRAR:

Det åpne NM i hurtigsjakk 1992 (3-5. januar)
Det åpne NM 1992 (20-26. april)
Det åpne Nord-Norsk mesterskap 1992 (5-8. juni) Søknadsfrist var 1. mai!

NSFU-nytt

Redigert av Johs. R. Kjeken

ØKENDE MEDLEMSTALL?

Medlemstallet i NSFU har i de siste år vært stabilt på rundt 4.000, men i år kan det virke som om vi har en positiv tendens. Vi har allerede passert 3.300, og dette er ca. 400 over tilsvarende tall for 1990.

NY KRETSLER

Johnny L. Nilsson, Boks 1055, Haukerød, 3201 Sandefjord har overtatt som leder i Vestfold Sjakkrets Ungdom.

NM FOR JUNIORLAG 1991.

Arrangementet av denne turneringa som er terminfesta til den 13-15. september er av forbundstyret tildelt Arbeidernes SK i Trondheim.

KURS

Vi har dessverre ikkje greidd å få til dei kurs vi hadde planlagt i vår, men lovar å komme sterkare tilbake etter kvart. Invitasjon vil bli sendt til kretsar, klubbar og lokallag ca. ein

månad før kurset. Ta kontakt med leder/ formann for informasjon, eller vend deg til NSFU's kontor, tlf. 02-15 12 41.

NSFU SØKER ARRANGØRER .

NM for jenter 1992, terminfesta til den 31/1-2/3 1991, søknadsfrist 31. mai 1991.
NM for skolelag 1992, terminfesta til den 3-5. april, søknadsfrist 15. oktober 1992.

NORGES SJAKKFORBUNDS UNGDOM

Frenningsvei 3, 0588 OSLO 5,
Tlf: (02)15 12 41, Telefax: (02) 71 00 07.
Bankgiro: 6090.09.51208
Postgiro: 0803 2 037349

Leder: Dag Lauvås, Skaffellveien 5 B, 3070 Sande i Vestfold, tlf: (03) 806241a.
Medlemsorgan: "Førsteraden" kommer ut med seks nummer i året. Abonnement for ikke-medlemmer: kr. 50,-.

NSFU's SJAKKLEIR 1991:

NORGES SJAKKFORBUNDS UNGDOM inviterer alle sjakkinteresserte medlemmer i alderen 7-18 år til vår tradisjonelle sommerleir i sjakk i tiden 2. til 6. juli. Sjakkleiren holdes i år på Tranberg Gjestegård i landlige omgivelser i utkanten av Gjøvik, og avsluttes dagen før NM i sjakk starter. Leiravgifta er kr. 900 og inkluderer tre gode måltider pr. dag i fire døgn, samt overnatting p 2- og 3-sengsrom i medbrakt sovepose.

Det vil som vanlig bli lærerik sjakkundervisning der deltakerne er inndelt i grupper etter ferdigheter, for de som vil blir det også andre aktiviteter slik som fotball og bading, friluftsliv, leirbål, diskotek og annet gøy. Det vil bli en leirturnering som inngår i Barnes Grand Prix og Kadett Grand Prix. Leiren ledes av erfarne sjakkinstruktører som også har tilsyn med deltakerne under øvrige aktiviteter. Leirsjef, i år som i fjor: Hans Marius Eikseth. Sjakkleiren er et tilbud til alle våre medlemmer, uavhengig av ferdigheter i sjakk, men du må vite hvordan brikkene går og være interessert i lære litt mer.

Leiren starter tirsdag 2. juli med ankomst fra ca. kl. 15.00, avslutning lørdag ca. kl. 13.00. Reisemuligheter, fra sør og vest: Tog via Oslo til Gjøvik. Nordfra: Tog til Lillehammer og buss til Gjøvik.

Leiravgift må innbetales på forhånd til: NSFU, Frenningsv. 3, 0588 Oslo 5. Bankgiro 6090.09.51208 eller postgiro 0803 2037349. Påmelding til NSFU, helst innen den 15. juni, men er du tidlig ute er du sikker på å få plass. Informasjon fra NSFUs kontor tlf. 02-151241.

VELKOMMEN
TIL ALLE TIDERS SJAKKLEIR

Terminliste

for NSF samt NSFUs hovedarrangement

Pr. 24. april 1991

Dato	Arrangement	NGP	Arrangør
9-12/5	NM-lag, finale		NSF
9-12/5	NM for synshemmede på Kastvoll, Trøndelag		NSSF
18-20/5	Nord-Norsk Mesterskap i Mo	MNGP	Mo SK
18-20/5	ASKOs pinseturnering i Oslo	NGP	ASKO
25/5	Follo Open Handicap, Ski		Ski SK
25/5	Volda Grand Prix, hurtigsjakk	NGP	Volda SK
26/5	Mai Cup 1991 i Ålesund, hurtigsjakk	NGP	Aalesund SL
7-9/6	Karmøy Grand Prix	NGP	Hauge SK
7-9/6	Uttak. turn. til NATO-mesterskapet, Oslo		Forsvaret
14-16/6	Rosecupen i Molde	NGP	Møre og Romsdal SK
15-16/6	Polarsirkelen NGP er avlyst!!		
7-13/7	Landsturneringa - NM i sjakk 1991		Gjøvik SK
14/7	NM i lynsjakk på Gjøvik		Gjøvik SK

HØSTEN 1991

27/7-11/8	GAUSDAL SJAKKFESTIVAL 1991		
27/7-2/8	Peer Gynt International, GM-turnering		SK Jarl
2-4/8	Skei Grand Prix 1991	NGP	SK Jarl
4-11/8	Gausdal International, GM-turnering		SK Jarl
5-9/8	Peer Gynt Open 1991	NGP	SK Jarl
10-11/8	Jarl Cup 1991, hurtigsjakk	NGP	SK Jarl
23-25/8	Nordstrand Grand Prix i Oslo	NGP	Nordstrand SK
31/8-1/9	Bodø Open	NGP	Bodø Sjakklag
1/9	Åpent Møre&R-mestersk. hurtigsjakk Molde	NGP	Møre og Romsdal SK
30/8-1/9	Sjusjøsjakken 1991, hurtigsjakk		Lillehammer SK
6-8/9	Skjærgården Grand Prix i Mandal	NGP	Mandal SK
13-15/9	NM for juniorlag i Trondheim		Arbeidernes SK
20-22/9	Det åpne Rogalandsmesterskapet, Randaberg	NGP	Randaberg SK
20-22/9	Fosnacupen NGP 1991 i Kristiansund	NGP	Kristiansund SK
27-29/9	Kalott-turneringa 1991 i Hammerfest	NGP	Hammerfest SK
28/9	AskerSchladden 1991, hurtigsjakk	NGP	Asker SK
5-6/10	Torghatten Grand Prix 1991, Brønnøysund	NGP	Brønnøysund SK
5-6/10	Eidsvoll GP	NGP	Eidsvoll SK
12/10	Sjakk for årets TV-aksjon		Lokale arr.
18-20/10	Kristiansand Open	NGP	Kristiansand SK
18-20/10	Oktoberturneringen i Bergen		Bergens SK
25-27/10	KM for ungdom individuelt		Kretser NSFU
1-3/11	Stjernen Grand Prix i Oslo	NGP	SK Stjernen
2-3/11	Stjørdal Grand Prix 1991	NGP	Stjørdal SK
9-10/11	Seriesjakk		Lokale arr.
15-17/11	NM for ungdom individuelt, Bergen		Fyllingsdalen SK
22-24/11	Sandefjord Grand Prix	NGP	SK Caissa
29/11-1/12	KM-helg NSF, anbefalt dato		Kretser NSF
7-8/12	Seriesjakk		Lokale arr.

NB! Styrene i NSF og NSFU har vedtatt at sjakken også i år skal slutte opp om TV-aksjonen, og den 12. oktober er reservert for arrangement til inntekt for denne. Det medfører at KM individuelt i NSFU er flyttet til den 25-27. oktober, og reservert KM-helg for NSF er flyttet til den 30/11-1/12.

Akademisk Sjakklubb har den glede å innby til

PINSETURNERINGEN 1991

Spillested:	Vilhelm Bjerknes hus, Universitetet i Oslo, Blindern
Dato:	18.-20. mai
Betenkningstid:	6 runder, 2t/40 tr., ½t/15 tr., ½t på resten av partiet.
Påmelding:	Henrik Sjø, tlf. (06) 807620a / (02) 321117p
Startavgift:	Senior: Kr. 225. Junior: Kr.125. Lilleputt: Kr. 75.
Gruppeinndeling:	A: over 1750, B: 1250-1749, C: under 1250
Siste frammøte:	Kl. 09.15 lørdag 18. mai.
Premiering:	A: 1500/100/500 B: 800/500/300 C: 800/500/300

Løsninger på kombinasjonene (fra side 35)

1. **1.Dg5!!** 1-0 Sort er nå forsvarsløs mot trusselen Th8+ og T3h7 (matt).

2. **1...Dc2+!** 2.Txc2 Sb3+ 0-1 3...Txd1+ og det er umulig å unngå maten.

3. **1...Te3!!** [Forhindrer at hvit lager et smuthull ved å bevege e-bonden. 1...Te5 er ikke like overbevisende. For eksempel: 2.Se4 Dh3+ (2...Th5 --med planen Dh1+ -- 3.Sg3 og hvit kan forsvare seg, men ikke 3.Lxh5? Dg2+) 3.Kgl Tg5+ 4.Sxg5+. 1...Sh3 tillater 2.e3, som gir kongen en fluktrute.] 2.fxe3 Sh3 0-1

4. **1.Th8+!** Lxh8 [1...Kxh8 2.Dh4+ Kg8 3.Dh7 matt. Et klassisk motiv.] 2.Dxg6+! Dg7 3.De6+! Df7 [3...Tj7 4.Txd8+] 4.Sxf7 Txd2 5.Se5+ og matt i neste trekk på g6 (eller f7). 1-0

5. **1.Txd5+ exd5** [1...Dxd5 2.Sxf6+] 2.Lh3+ f5 3.Lxf5+ Dxf5 4.Dd6+ Ke8 5.Txc8+ [5.Sf6+ Dxf6 6.Txc8+ Dd8 7.Txd8+ Lxd8 8.De5+ vinner, men ikke like effektivt]. 5...Dxc8 6.Sf6+ 1-0

6. **1...Sf3+** 2.gxf3 [2.Txf3 Sxf5 vinner kvalitet.] 2...Sxf5 3.Df2 [3.exf5 gxf3+ 4.Kf2 Dg2+ 5.Ke1 Txc3] 3...g3 4.De1 [4.hxg3 Sxg3 5.Dg2 De3+ 6.Tf2 Txc3 7.Txc3 Se2+] 4...gxh2+ 5.Kf2 [5.Kxh2 Kg7?] 5...Dg3+ 6.Ke2 Sd4+ 0-1

Debatt

Sveriges Schackförbunds ordförer Christer Wänéus har bedt lesere som er interessert i hans syn på stridighetene i Espoo og mulighetene for splittelse i Nordisk Sjakklubb, om å lese hans svar som ble publisert i SSF's medlemsorgan *Tidskrift for Schack*, 2/91.

Man kan nå bladet gjennom: Bo Plato, Gethornskroken 21, 281 49 Hassleholm, Sverige. Tel: 0451/364 11.

Skåksamband Islands vil på et styremøte i mai behandle forslaget om utmeldelse av det nordiske sjakkforbundet.

Turnerings- informasjon

SS = spillested
SA = startavgift
PP = pengepremier
PI = påmelding/info
F = fremmøtetidspunkt
r = runder,
gr = grupper

9.-12. MAI: NM-LAG, FINALE

18.-20. MAI: NNM MNGP
SS: Meyergården Hotell. 6 r. 2u/40 tr., 1t/20 tr., deretter 1t/resten av partiet. 4 gr. o 1750, 1500-1749, 1250-1499, u 1250. SA: 350/200/100 (etter 4/5). PP: Mester: 3000/2000/1000, i hver av de tre andre gr: 1000/600/400. PI: Egil Korsmo, tlf: 087 55081, Finn A Jørgensen, tlf: 087 54378 eller Svein H. Endresen, tlf: 087 55675. Flere russere fra Mos vennskapsby, Petrozovsk, skal delta i turneringen .

18.-20. MAI: ASKO's PINSETURN. NGP
Se egen annonse s. 45.

25. MAI: FOLLO OPEN HANDICAP
SS: Vevelstad Ungdomsskole. 9 r. Handicap-system. Samlet tid: 1/2 t. Alle i en gr. SA: 50 kr./ ved start: 60 kr. tredjedels premiering. F: 9.45. PI: Trond Solem, tlf: 09 872854 eller Carl P Kirkebø, tlf: 09 863225.

25. MAI: VOLDA GRAND PRIX NGP
SS: Sparebankens møtelokale. 6 r. 25 min. pr. spiller pr. parti. 2 gr. o/u 1250. SA: 120/60 sr./jr. PP: A: 600, B: 400. F: 11.30. PI: Egil Arne Standal, tlf: 070 66440a / 67428p

26. MAI: MAI CUP 1991 NGP
SS: Hotel Scandinavie, Ålesund. 6 r. 25 min. pr. spiller pr. parti. 2 gr. o/u 1250. SA: 120/60 sr./jr. PP: A: 600, B: 400. F: 9.30. PI: Helge Storeide, tlf: 071 21605 eller Per Sigurd Hammerø, tlf: 071 13187.

7.-9. JUNI: KARMØY GRAND PRIX NGP
SS: Torvastad Aktivitetshus. 6 r. 1 1/2 t/40 tr., 1/2t/15 tr., 1/2t/resten av partiet. 2 gr. o/u 1500. SA: 220/160/100. PP: A: 1400-900-700, B: 800-600-400. F: 18.00. Innkvarteringstilbud: Henderson Airport Hotell, enkelt-rom: 350, dbl-rom: 200, 3-m-rom:170 pr. pers. pr. døgn inkl. frok. PI: Per Hagesæther, tlf: 04 830381.

7.-9. JUNI: UTT.TURN. NATO-M.SKAPET
PI: Eggum, tlf.: 02-403558.

14.-16. JUNI: ROSECUPEN GP NGP
SS: Knausen Hotel og Motell, Molde. 6 r. 1 1/2 /40 tr., 1/2 t/ 15 tr., 1/2t/ 15 resten av partiet. 2 gr. o/u 1500. SA: 200 sen./100 jr. PP: A: 1500-800-500, B: 1000-500-300 ved min. 40 delt. F: 18.30. Innkvarteringstilbud: Knausen Hotellrom og hytter i forskj. priskl. 072 51577 PI: Magnus Aanstad, tlf: 073 74051p/11300a Eilif Odde, tlf: 073 25762p/77811a.

15.-16. JUNI: POLARSIRKELEN GP NGP
Er avlyst!!

7.-13. JULI: LANDSTURNERINGEN
Se egen annonse s. 38.

14.JULI: NM I LYN SJAKK PÅ GJØVIK

27. JULI - 11. AUGUST:
GAUSDAL SJAKKFESTIVAL

Postsjakkturneringer (6 partier)

Nye grupper settes i gang kontinuerlig.
Informasjon om medlemskap og påmelding:
Norges Postsjakkforbund v/sekretær Henrik Sjøel, Lutvannsveien 7, 0676 Oslo 6, Tlf: 02 321117p/06 807620a.

Åpne turneringer i utlandet

Pula, Jugoslavia 7-15/6. Varna, Bulgaria 24-28/6. Kecskemet, Ungarn 15-25/7. Jyvaskyla, Finland 18-21/7. Biel, Sveits 19/7-4/8. Berlin 27/7-4/8. Antwerpen, Nederland 10-18/8. Budapest, Ungarn 21-30/8.

Disse turneringene kan du få nærmere informasjon om hvis du skriver til NSF og legger ved svarporto.

Ny «Sjakk-trener» fra NSF!

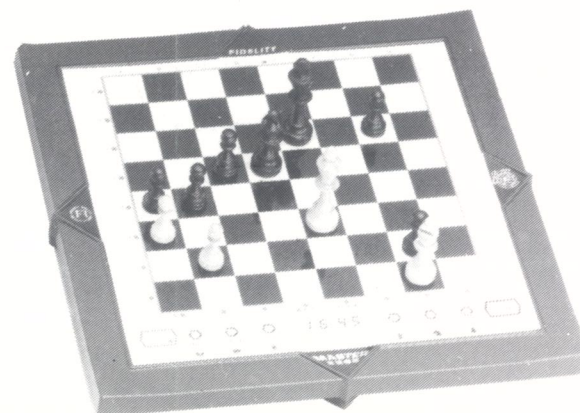
Etter suksessen med forbundets sjakk-computer Mach 2C er det naturlig at årets etterfølger heter Mach 3. Denne nye computeren har tilleggsbetegnelsen Master 2265, fordi den som første computer oppnådde offisiell amerikansk Master-rating (Over USCF 2200).

Mach 3 har allerede vakt oppsikt verden over med sine ypperlige prestasjoner i store sjakk-turneringer. At gode computere spiller taktisk godt i kompliserte stillinger er nok kjent for de fleste, men Mach 3-programmet har i tillegg også en posisjonell forståelse som er imponerende. Og med et åpningsbibliotek på 28000 trekk så vil du med en Mach 3 ha en glimrende «døgnert-rundt» treningspartner i huset ...

NB! Når det gjelder prisen så har NSF denne gangen virkelig klart det: Mens Mach 3 i Sverige koster SEK 4195 (ca 4400 norske), så kan forbundet utrolig nok tilby Mach 3 for Kr 2990,-! (inkl. transformator). Ved bestilling sendes kr 350,- til Norges Sjakkforbund, og levering og garanti (2 år) skjer via importør Miljø-Produkter A/S.

Fakta om Mach 3:

- Offisiell rating 2265 (USCF)
- Nytt stilig kabinett
- Åpningsteori på 28000 trekk
- 33 faste spillonivåer
- Uendelig antall selvvalgte turneringsnivåer
- 8 nivåer for lyn- og hurtig-sjakk med klokke
- 8 nivåer med redusert spillestyrke
- Spesialnivåer for matt-opp-gaver, analyser og post-sjakk
- Vurderer stillingen under partiet
- Hele partiet kan enkelt spilles om igjen
- Batteri og nettdrift
- Norsk bruksanvisning
- Pluss mye, mye mer

For spørsmål, ring Norges Sjakkforbund (02) 15 12 41.

Vennligst send 1 stk Mach 3..... Oppkrav kr 2640,- pluss porto
Navn: ..... Oppkrav kr 750,- Rest avbet 6 mnd á 385,- (+ 345,-)
Adresse: ..... Oppkrav kr 750,- Rest avbet 12 mnd á 215 (+ 615,-)
Postnr/Sted: ..... Personnr: ..... Tlf: .....

Kr 350,- er send Norges Sjakkforbund, Frenningsvei 3, 0588 Oslo 5
 Over bankgiro 6011.05.33090 Postgiro 0809 5 12 47 48 Vedlagte sjekk
(Klipp ut talongen og send til til Norges Sjakkforbund)